

80 • STRÁŽNICE

26.–29. 6. 2025

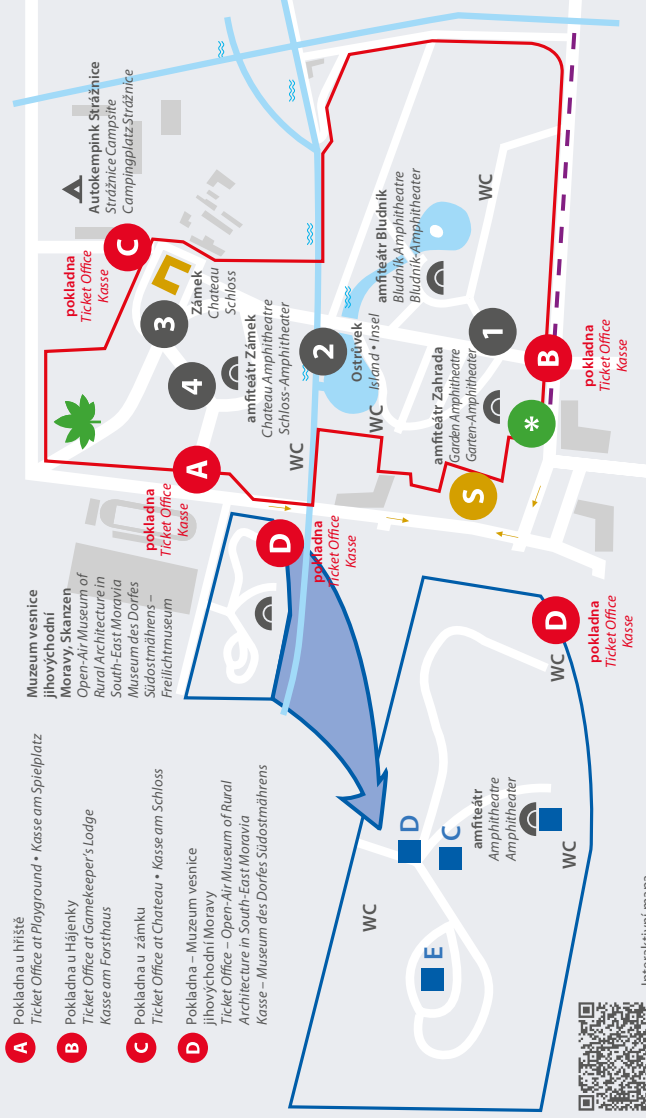
80. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL STRÁŽNICE
43. FOLKLORNÍ FESTIVAL DĚTSKÁ STRÁŽNICE

Plán areálu – MFF Strážnice 2025

Plan of the Area – IFF Strážnice 2025 • Plan des Geländes – IFF Strážnice 2025

- A** Pokladna u hřiště
Ticket Office at Playground • Kasse am Spielplatz
- B** Pokladna u Hájenky
Ticket Office at Gamekeeper's Lodge
Kasse am Forsthaus
- C** Pokladna u zámku
Ticket Office at Chateau • Kasse am Schloss
- D** Pokladna – Muzeum vesnice
jihovýchodní Moravy
Ticket Office – Open-Air Museum of Rural
Architecture in South-East Moravia
Kasse – Museum des Dorfes Südostmährens

Interaktivní mapa
Interactive map
Interaktive Karte

ZÁBAVNÍ STŘEDISKA
ENTERTAINMENT CENTRES
UNTERHALTUNGSZENTREN

- 1** U Hájenky
At Gamekeeper's Lodge
Am Forsthaus
- 2** Ostrůvek
Island
Insel
- 3** Pod Šancama
Below the Fortification Walls
Unter den Schanzen
- 4** U amfiteátru Zámek
At Chateau-Amphitheatre
Am Schloss-Amphitheater
- Galerie na plotě
Gallery on the Fence
Galerie am Zaun
- Centra programů ve skanzenu
Performance Venues in the Open-Air Museum
Darbietungsorte im Freilichtmuseum
- *** Podpora účinkujícím
Participant Service
Betreuung der Teilnehmer
- 🌿** Louky u Platanové aleje
Meadows at Plane-Tree Alley
Wiesen an der Platanenallee
- S** Synagoga
Synagogue
Synagoge
- 🏰** Zámek
Chateau
Schloss

NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

PROGRAMOVÝ SBORNÍK

80. ROČNÍK
MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU

STRÁŽNICE 2025

a
43. ROČNÍK
FOLKLORNÍHO FESTIVALU

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2025

26.–29. 6. 2025

*Festival je realizován za finanční podpory
Ministerstva kultury*

STRÁŽNICE 2025

HLAVNÍ PARTNER

80. ročníku
Mezinárodního
folklorního
festivalu

STRÁŽNICE 2025

a
43. ročníku
Folklorního
festivalu

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2025

**MĚSTO
STRÁŽNICE**

Vážení přátelé lidové kultury,
držíte v rukou sborník k mimořádné události – 80. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice. Je pro nás ctí a radostí sdílet s Vámi tuto významnou chvíli v dějinách jednoho z největších a nejuznávanějších folklorních festivalů v Evropě.

Když se v roce 1946 Strážnice poprvé otevřela velkému folklornímu svátku, nikdo netušil, že se zrodila tradice, která překoná desetiletí, režimy, hranice i generace. Od té doby se každým rokem scházejí v zámeckém parku, skanzenu i ve městě lidé z různých koutů republiky i světa, aby zažili zdejší nezaměnitelnou atmosféru a oslavili krásu a rozmanitost lidové kultury – tance, zpěvu, hudby a krojů.

I v jubilejním ročníku festivalu jsme pro Vás připravili všechny léty osvědčené typy pořadů, ale také něco navíc. V sobotní podvečer to bude galaprogram *Osmdesátiletá Strážnice*, který z amfiteátru Bludník v přímém přenosu odvysílá Česká televize na programu ČT art. Kulatinám festivalu jsou věnovány také další pořady, například *S lidem zasnoubeni*, *Na strunách Strážnice* a *Roztančené Slovácko aneb Slavnosti radosti*. Dvěma pořady chceme připomenout také sto let od narození Jaroslava Juráška, významné osobnosti moravského folklorního hnutí druhé poloviny 20. století. Jednou z novinek je prezentace krajanského folklorního souboru z Chicaga v programu *Naši za mořem*. Jedná se o první krok – rádi bychom totiž dramaturgii festivalu i v budoucnu obohatili o vystoupení krajanských kolektivů.

Nelze ovšem opomenout ani dětský folklor, který se představí v rámci festivalu Dětská Strážnice. Právě zde dostává nejmladší generace prostor aktivně se zapojit do folklorního dění, poznávat tradice hravou formou a podílet se na rozvíjení kulturního dědictví.

MFF Strážnice není jen přehlídkou lidové kultury, ale i hlubokým lidským zážitkem. Je mostem mezi minulostí a přítomností, mezi regiony i kontinenty. Je prostorem, kde se tradice nestává muzeálním exponátem, ale žije, dýchá a proměňuje se. Každý účinkující, divák i organizátor je součástí tohoto živého organismu, který neustále roste, a přitom zůstává věrný svému poslání: uchovávat, předávat a sdílet kulturní bohatství, tak jak je to zakotveno v rámci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Osm desítek let trvání festivalu je zásluhou mnoha lidí – pracovníků Národního ústavu lidové kultury, autorů pořadů, dobrovolníků, města Strážnice a samozřejmě účinkujících. Zkrátka všech, kdo věnovali festivalu svůj čas, srdce i víru, že tato práce má smysl. Všem patří upřímné poděkování.

Srdečně Vás zvů k prožití jedinečných festivalových dnů.
Ať je Strážnice místem, odkud si každý odnese něco, co v něm
zůstane dlouho po odeznění posledního tónu.

Martin Šimša
ředitel Národního ústavu lidové kultury

**PROGRAM 80. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍHO
FOLKLORNÍHO FESTIVALU STRÁŽNICE 2025
A 43. ROČNÍKU FOLKLORNÍHO FESTIVALU
DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2025**

Čtvrtek 26. 6. 2025

9.30 – 11.30 amfiteátr Zámek
Z krajin za obzorem. *Zahraniční pořad
pro školy* (R. Habartová)

19.30 – 22.00 Ostrůvek
Pojďme spolu do kola. *Zábavný večer
pro děti* (M. Flašarová) **DS**

Pátek 27. 6. 2025

10.00 – 14.00 louky u Platanové aleje
Život na Slovácku. *Tvůrčí dílny a soutěže
pro děti* (M. Flašarová, M. Plachá) **DS**

17.00 – 18.30 skanzen-amfiteátr
Tady jsme doma. *Neobyčejné obyčejnosti*
(I. Kašparová, V. Pavelka) **DS**

17.00 – 19.00 skanzen-areál
Ryzlink rýnský – král vín.
*Od kudlovických Panihájů
po strážnický Žerotín* (F. Hrňa, M. Hrdý)

19.00 – 19.30 busta Slávka Volavého
Setkání u busty Slávka Volavého.
Zahájení Noci s hudci
(P. Horehled, V. Pálenský)

20.00 – 20.30 amfiteátr Bludník
Slavnostní zahájení MFF (K. Kovaříková)

20.30 – 22.00 amfiteátr Bludník
S lidem zasnoubeni. *Obrazy z dějin
inscenování českého a moravského folkloru
od 19. století do roku 1945*
(M. Pavlicová, D. Drápala, Z. Vejvoda)

20.30 – 22.00 amfiteátr Zahrada
Na tom zlínském rynku.
Pořad folklorních souborů ze Zlína
(L. Uhlíková a kol.)

- 22.30 – 24.00 amfiteátr Zámek
Z krajin za obzorem. *Pořad zahraničních souborů* (R. Habartová)
- 23.00 – 00.30 amfiteátr Zahrada
Pocta Jaroslavu Juráškoví (J. Kysučan)
- 24.00 – 01.30 amfiteátr Zámek
Z filmového archivu. *Promítání filmu Její pastorkyně* (garant J. Höhn)
- 19.00 – 02.30 zámecký park
Noc s hudci. *Zábavy při cimbálových a dechových hudbách* (P. Horehled', V. Ducháček)

Sobota 28. 6. 2025

- 9.00 – 10.00 kostel Panny Marie
Nebe podle múz. *Vesele i vážně o světcích v divadelních hrách a písních z operet a muzikálů* (A. Hrčková)
- 9.00 – 12.15 amfiteátr Zámek
Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (J. Teturová)
- 10.00 – 11.00 přednáškový sál
Folklorní škola. *Jaroslav Jurášek a Strážnice* (J. Kysučan, J. Čevela)
- 10.00 – 15.00 skanzen-areál
Dětský dvůr. *Na jarmarku* (K. Kubíčková, M. Chrpová) **DS**
- 10.00 – 17.30 skanzen-areál
Přehlídka tradičních řemesel (J. Svoboda)
- 10.00 – 18.00 budova zámku
Festivalové kino Televize Noe (garant V. Jaroš)
- 10.00 – 19.00 u amfiteátru Zámek
Jarmark chutí a vůní (M. Sýkorová)

- 10.00 – 22.00 louky u Platanové aleje
Zbojníci pod platany. *Celodenní program s tanečními a hudebními workshopy* (D. Pavlíček, A. Mikulica)
- 10.30 – 12.00 skanzen-amfiteátr
Běží voda, běží. *Pořad dětských folklorních souborů* (B. Vlčková) **DS**
- 11.00 – 12.00 synagoga
MusEquality (L. Holubík)
– omezená kapacita sálu
- 11.30 – 12.30 stan u stodoly z Hrušek
Folklorní klub. *Slovácká čítanka aneb Vybráno ze zlatého fondu regionální literatury* (H. Beránková, J. Jilík)
- 13.00 – 14.00 přednáškový sál
Folklorní škola.
Lidový oděv v proměnách času (P. Hrbáčová, M. Vašulková)
- 13.00 – 14.30 amfiteátr Zahrada
Zpěváčci (Z. Vejvoda) **DS**
- 14.00 – 15.00 synagoga
MusEquality – omezená kapacita sálu
– repríza
- 15.00 – 17.00 město
Slavnostní průvod (B. Říhová)
- 16.00 – 17.00 přednáškový sál
Za hlasy a zvuky minulosti.
Živá píseň Strážnice 1946–2025 (M. Škopík) – omezená kapacita sálu
- 16.30 – 19.15 amfiteátr Zámek
Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku (J. Teturová)
- 17.30 – 18.45 přednáškový sál
Jízda králů. *Promítání filmu s úvodním slovem J. Jilíka* (J. Čevela)

- 17.30 – 18.50 skanzen-amfiteátr
Muzičky. Hrajeme Kyjovsko
(M. Múčková) **DS**
- 17.30 – 19.00 amfiteátr Zahrada
Domovina 2025. Pořad národnostních menšin žijících v České republice
(M. Šimša)
- 19.30 – 20.00 amfiteátr Bludník
Předání Cen České národopisné společnosti za rok 2024 (M. Novotný)
- 20.15 – 22.15 amfiteátr Bludník
Osmdesátiletá Strážnice
(M. Múčková, P. Ryšavý)
- 21.00 – 22.30 amfiteátr Zámek
Z krajin za obzorem.
Pořad zahraničních souborů
(R. Habartová)
- 21.30 – 23.00 amfiteátr Zahrada
Tělo stárne, ale tancovat musí.
Pořad seniorských folklorních souborů
(J. Tománek)
- 22.45 – 00.15 amfiteátr Bludník
Na pátek aj na svátek.
Lidový oděv v proměnách času
(P. Hrbáčová, M. Vašulková)
- 12.00 – 03.00 zámecký park
Zábavy a Noc s hudci. Zábavy
při cimbálových a dechových hudbách
(P. Horehled, V. Ducháček)

Neděle 29. 6. 2025

- 10.00 – 11.30 amfiteátr Zahrada
Na strunách Strážnice. Po hudebních stopách strážnického festivalu
(M. Múčková)
- 10.00 – 12.00 skanzen-areál
Ryzlink rýnský – král vín.
Od kudlovických Panihájů po strážnický Žerotín – repríza

- 10.00 – 13.00 Ostrůvek
Neděle s dechovkou – zábava s DH Túfaranka (J. Teturová)
- 10.00 – 14.00 louky u Platanové aleje
Zbojníci pod platany.
Program s tanečními a hudebními workshopy (D. Pavlíček, A. Mikulica)
- 10.00 – 16.00 louka u zámku
Festivalový diskuzní stan – odpočinková zóna (J. Čevela)
- 11.00 – 12.30 amfiteátr Zámek
Tance s přáteli
(L. Voňanská, Z. Bošeňová)
- 12.00 – 13.00 skanzen-amfiteátr
Naši za mořem.
Pořad krajanského souboru z USA
(M. Maňáková, E. Kuminková)
- 13.30 – 15.00 Ostrůvek
Neděle s dechovkou – koncert DH Túfaranka
(J. Teturová)
- 14.00 – 15.30 amfiteátr Bludník
Roztančené Slovácko
aneb Slavnosti radosti (G. Směřičková)
- 16.00 – 17.30 amfiteátr Bludník
To nejlepší na konec. Slavnostní galaprogram na zakončení MFF
(P. Ryšavý)
- 10.00 – 17.00 zámecký park
Zábavy při cimbálových a dechových hudbách
(P. Horehled', V. Ducháček)

V neděli 29. 6. v 9.00 hod. bude v kostele Nanebevzetí Panny Marie sloužena slavnostní bohoslužba za účasti domácích a zahraničních souborů.

Dear Friends of Folk Culture,

You are holding in your hands a brochure published on an extraordinary occasion – the 80th International Folklore Festival Strážnice. It is both an honour and a joy for us to share this significant milestone in the history of one of Europe's largest and most esteemed folklore festivals with you.

When the town of Strážnice first opened its gates in 1946 to host a grand celebration of folklore, no one could have foreseen that a tradition was being born – one that would transcend decades, political regimes, borders, and generations. Since then, year after year, people from all over the country and the world have gathered in the chateau park, the open-air museum and the town itself to enjoy the local unique atmosphere and celebrate the beauty and richness of folk culture – dance, singing, music, and folk costumes.

In this jubilee year of the Festival, we have prepared for you all the time-tested types of performances – and something extra as well. On Saturday evening, the gala programme *Celebrating Eighty Years of Strážnice* will be broadcast live from the Bludník Amphitheatre by Czech Television on its cultural channel CT Art. Several other programmes will also commemorate the Festival anniversary – for example, *Betrothed to the People*, *On the Strings of Strážnice*, and *Dancing Slovácko or the Festival of Joy*. With two special performances, we also wish to honour the centenary of Jaroslav Jurášek's birth, a key figure in the Moravian folklore movement of the second half of the twentieth century. One of this year's novelties is the presentation of a compatriot folklore ensemble from Chicago in the programme *Ours across the Sea*. This is the first step – in the future, we aim to enrich the Festival's dramaturgy with further performances by compatriot folklore groups.

However, we must not forget children's folklore, which will be featured as part of the Children's Strážnice Festival. It is here that the youngest generation is given the opportunity to actively participate in folklore events, discover traditions in a playful way, and contribute to shaping and developing cultural heritage.

The International Folklore Festival Strážnice is not just a celebration of folk culture; it is also a profound human experience. It serves as a bridge between past and present, between regions and continents. It is a space where tradition is not locked behind museum glass, but where it lives, breathes, and transforms. Every performer, spectator, and organiser plays a role in this living organism, which continues to grow while remaining true to its mission: to safeguard, pass on, and share cultural wealth, as enshrined in the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.

Eight decades of the Festival are a testament to the dedication of many people – the staff of the National Institute of Folk Culture, programme creators, volunteers, the town of Strážnice, and, of course, the performers. In short, all those who have given their time, heart, and belief to the Festival, trusting that this work is worthwhile. Our sincere thanks go to all of them.

I warmly invite you to enjoy the unique Festival days. May Strážnice be a place where everyone finds something to carry with them – something that lingers long after the last note has faded.

Martin Šimša
Director of the National Institute of Folk Culture

**80th INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL STRÁŽNICE 2025
AND 43rd FOLKLORE FESTIVAL CHILDREN'S STRÁŽNICE 2025
PROGRAMME**

Thursday 26 June 2025

- 9.30 – 11.30 Chateau Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon.
Foreign ensemble performance for schools (R. Habartová)
- 19.30 – 22.00 Island Stage
Let's Dance in a Circle.
Evening entertainment for children
(M. Flašarová) **CHS**

Friday 27 June 2025

- 10.00 – 14.00 Meadows at Plane-Tree Alley
Life in the Slovácko Region.
Workshops and contests for children
(M. Flašarová, M. Plachá) **CHS**
- 17.00 – 18.30 Open-Air Museum - Amphitheatre
Here We Are at Home.
Uncommon commonness
(I. Kašparová, V. Pavelka) **CHS**
- 17.00 – 19.00 Open-Air Museum
Rhine Riesling – the King of Wines.
From Paniháje in Kudlovice to Žerotín
in Strážnice (F. Hrňa, M. Hrdý)
- 19.00 – 19.30 Bust of Slávek Volavý
Meeting at the Bust of Slávek Volavý.
An Opening of the Night with Fiddlers
(P. Horehled', V. Pálenský)
- 20.00 – 20.30 Bludník Amphitheatre
Festival Opening Ceremony
(K. Kovaříková)
- 20.30 – 22.00 Bludník Amphitheatre
Betrothed to the People.
*Bohemian and Moravian folklore
on stage – scenes from history,
19th century to 1945.*
(M. Pavlicová, D. Drápala, Z. Vejvoda)

- 20.30 – 22.00 Garden Amphitheatre
At the Zlín Market Square.
A performance with folklore ensembles from Zlín (L. Uhlíková et al.)
- 22.30 – 24.00 Chateau Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon.
Foreign ensemble performance
 (R. Habartová)
- 23.00 – 00.30 Garden Amphitheatre
Homage to Jaroslav Jurášek
 (J. Kysučan)
- 24.00 – 01.30 Chateau Amphitheatre
From the Film Archives.
Projection of the film
"Her Stepdaughter" (Guarantor J. Höhn)
- 19.00 – 02.30 Chateau Park
A Night with Fiddlers.
Entertainment with cimbalom and brass bands (P. Horehled', V. Ducháček)

Saturday 28 June 2025

- 9.00 – 10.00 Church of the Virgin Mary
Heaven According to the Muses.
A light-hearted and serious look at saints in theatre and in songs from operettas and musicals (A. Hrčková)
- 9.00 – 12.15 Chateau Amphitheatre
Contest for the Best Dancer of the Slovácko Verbuňk (J. Teturová)
- 10.00 – 11.00 Conference Hall
Folklore School.
Jaroslav Jurášek and Strážnice
 (J. Kysučan, J. Čevela)
- 10.00 – 15.00 Open-Air Museum
Children's Courtyard. At a Fair
 (K. Kubíčková, M. Chrpová) **CHS**
- 10.00 – 17.30 Open-Air Museum
Demonstration of Traditional Crafts
 (J. Svoboda)

- 10.00 – 18.00 Chateau
Festival Cinema of Noe TV
(Guarantor V. Jaroš)
- 10.00 – 19.00 area at Chateau Amphitheatre
The Fair of Flavours
(M. Sýkorová)
- 10.00 – 22.00 Meadows at Plane-Tree Alley
Outlaws under Plane-Trees
A whole-day programme with dance and music workshops
(D. Pavlíček, A. Mikulica)
- 10.30 – 12.00 Open-Air Museum - Amphitheatre
On and On the Water Flows.
A performance of children's folk ensembles
(B. Vlčková) **CHS**
- 11.00 – 12.00 Synagogue
MusEquality (L. Holubík)
– capacity of the hall limited
- 11.30 – 12.30 tent at the barn from Hrušky
Folklore Club. *A Slovácko reading book or Chosen from the golden fund of the regional literature* (H. Beránková, J. Jilík)
- 13.00 – 14.00 Conference Hall
Folklore School.
Folk clothing through the ages
(P. Hrbáčová, M. Vašulková)
- 13.00 – 14.30 Garden Amphitheatre
Little Singers (Z. Vejvoda) **CHS**
- 14.00 – 15.00 Synagogue
MusEquality – capacity of the hall limited
– repeat
- 15.00 – 17.00 City Centre
Festive Parade (B. Říhová)
- 16.00 – 17.00 Conference Hall
Back to Voices and Sounds of the Past.
Living Song – Strážnice 1946–2025
(M. Škopík) – capacity of the hall limited

- 16.30 – 19.15 Chateau Amphitheatre
The Finale of the Contest for the Best Dancer of the Slovácko Verbuňk
 (J. Teturová)
- 17.30 – 18.45 Conference Hall
Ride of the Kings. *Film screening with an introduction by J. Jilík*
 (J. Čevela)
- 17.30 – 18.50 Open-Air Museum – Amphitheatre
Little Music Bands. *Let's play music from the Kyjov area* (M. Múčková) **CHS**
- 17.30 – 19.00 Garden Amphitheatre
Our Homeland 2025.
A performance with minorities living in the Czech Republic (M. Šimša)
- 19.30 – 20.00 Bludník Amphitheatre
The Czech Ethnological Society Awards 2024 (M. Novotný)
- 20.15 – 22.15 Bludník Amphitheatre
Celebrating Eighty Years of the Strážnice Festival
 (M. Múčková, P. Ryšavý)
- 21.00 – 22.30 Chateau Amphitheatre
From the Countries beyond the Horizon.
Foreign ensemble performance
 (R. Habartová)
- 21.30 – 23.00 Garden Amphitheatre
The Body Ages, but It Must Dance.
A performance with senior folklore ensembles (J. Tománek)
- 22.45 – 00.15 Bludník Amphitheatre
For Workdays and Holidays.
Folk costume through the ages
 (P. Hrbáčová, M. Vašulková)
- 12.00 – 03.00 Chateau Park
Entertainments and a Night with Fiddlers.
Entertainment with cimbalom and brass bands (P. Horehled', V. Ducháček)

Sunday 29 June 2025

- 10.00 – 12.00 Open-Air Museum
Rhine Riesling – the King of Wines.
From Paniháje in Kudlovice to Žerotín in Strážnice – repeat
- 10.00 – 14.00 Meadows at the Plane-Tree Alley
Outlaws under Plane-Trees.
Programme with dance and music workshops (D. Pavlíček, A. Mikulica)
- 10.00 – 11.30 Garden Amphitheatre
On the Strings of Strážnice.
Tracing the musical legacy of the Strážnice Festival (M. Múčková)
- 10.00 – 13.00 Island Stage
Sunday with Brass Music – Entertainment with Túfaranka Brass Band (J. Teturová)
- 10.00 – 16.00 Meadow at the Chateau
Festival Discussion Tent – Relaxation Zone (J. Čevela)
- 11.00 – 12.30 Chateau Amphitheatre
Dancing with Friends
(L. Voňanská, Z. Bošelořová)
- 12.00 – 13.00 Open-Air Museum – Amphitheatre
Ours across the Sea.
A performance of a compatriot ensemble from the USA
(M. Maňáková, E. Kuminková)
- 13.30 – 15.00 Island Stage
Sunday with Brass Music – a Concert of Túfaranka Brass Band (J. Teturová)
- 14.00 – 15.30 Bludník Amphitheatre
Dancing Slovácko or the Festival of Joy
(G. Směřičková)
- 16.00 – 17.30 Bludník Amphitheatre
Saving the Best for Last.
A closing gala programme of the International Folklore Festival (P. Ryšavý)

10.00 – 17.00 Chateau Park
Entertainment *with cimbalom
and brass bands* (P. Horehled', V. Ducháček)

**On Sunday 29 June at 9.00 a.m., a ceremonial holy mass will
be held in the Church of the Assumption of the Virgin Mary,
attended by the domestic and foreign ensembles.**

Z KRAJIN ZA OBZOREM

POŘAD ZAHRANIČNÍCH SOUBORŮ

Čtvrtek 26. 6., 9.30 – 11.30 pro školy, amfiteátr Zámek

Pátek 27. 6., 22.30 – 24.00, amfiteátr Zámek

Sobota 28. 6., 21.00 – 22.30, amfiteátr Zámek

Autor: *Romana Habartová*

Spolupráce: *Markéta Vašulková*

Mluvené slovo: *David Vacke*

Tereza Bek

Produkce: *Julie Habartová*

Hlavní inspicie: *Libor Habarta*

Inspice: *Martina Habartová*

Eliška Habartová

Matěj Lanšperk

Pořady zahraničních kolektivů patří v rámci strážnického festivalu k divácky neočekávanějším a také nejnavštěvovanějším. Aniž bychom se vzdálili z našeho domova, můžeme se na chvíli přenést do krajin za obzorem a prostřednictvím tance, hudby či zpěvu poodhalit různorodé kultury a tradice. Kus od amerického kontinentu leží ve východní části Polynésie na jihu Tichého oceánu Velikonoční ostrov, který je jedním z nejizolovanějších míst na světě. V domorodém jazyce nese název Rapa Nui a je znám svými záhadnými sochami *moai*. Z hlavního města ostrova – Hanga Roa – zavítal letos do Strážnice soubor **Mana Ma'ohi**. Toto sdružení vzniklo s cílem obnovit kulturní identitu mladých lidí z Velikonočního ostrova prostřednictvím používání místního jazyka a tradičních hudebních i tanečních projevů.

Z Keni, přímořského státu východní Afriky, přicestoval z hlavního města Nairobi hudební a taneční soubor **Fopack**. Bohatství Keni spočívá mimo jiné v unikátních národních parcích, flóře a fauně a to se odráží také v rituálních tancích této země. Střední Asii zastupuje mládežnický pěvecký sbor **Ak Shoola**, který působí v hlavním městě Biškeek. Ačkoli je země geograficky izolovaná díky hornatému terénu, byla jako součást tzv. hedvábné stezky spolu s dalšími obchodními cestami křižovatkou několika velkých civilizací. Ze svého bohatého kulturního dědictví čerpá sbor Ak Shoola své náměty pro umělecké zpracování.

Ze španělské části Pyrenejského poloostrova vážil do Strážnice cestu soubor **Marboleny**, který působí na severozápadě Katalánie v provincii Girona, ve vesnici Les Preses. Repertoár

tohoto kolektivu je sourodou kombinací děl vycházejících z tradiční hudby a tanců jejich regionu, včetně využití tradičních hudebních nástrojů.

Slovensko letos reprezentuje univerzitní folklorní soubor **Mladost'**, který má své sídlo v Banské Bystrici. Členové kolektivu přicházejí coby studenti z různých regionů Slovenska a soubor tím získává mimořádnou rozmanitost, která se odráží v jeho tvůrčí činnosti a atmosféře.

Účinkují:

Agrupación cultural **Mana Ma'ohi** – Hanga Roa, Velikonoční ostrov, Chile, um. ved. Hotu Iti Araki

Fopack *Music and Dance Ensemble* – Nairobi, Keňa, um. ředitel Joseph Manzi Mukiti

Národní mládežnický pěvecký sbor **Ak Shoola** – Biškek, Kyrgyzstán, ved. Gulmira Esengulova

Esbart **Marboleny** – Les Preses, Katalánsko, Španělsko, um. ved. Júdit Corcoy i Vilalta

Univerzitný folklórny súbor **Mladost'** – Banská Bystrica, Slovensko, um. ved. Martin Urban

POJĎME SPOLU DO KOLA

ZÁBAVNÝ VEČER PRO DĚTI (DS)

Čtvrtek 26. 6., 19.30 – 22.00, Ostrůvek

Autorka: *Marie Flašarová*

Dětský folklorní soubor Fěrtúšek spolu s hudeckou muzikou a jejich hosty Vás bude provázet večerem plným hudby a her. Tradičními hrami propojíme děti ze ZŠ Dolní Rožínka a členy dětských folklorních souborů z Čech, Moravy i Slezska.

Účinkují:

DFS Fěrtúšek, Strážnice
DFS Hlubinka, Ostrava
DFS Javorníček, Brno
DFS Malý Troják, Valašská Bystřice
DFS Olšavěnka, Uherský Brod
DFS Pomněnka, Tvrdonice
DFS Rosénka, Praha
DFS Úsměv, Opava
DFS Vsacánek, Vsetín
Děti ze ZŠ Dolní Rožínka

ŽIVOT NA SLOVÁCKU

TVŮRČÍ DÍLNY A SOUTĚŽE PRO DĚTI (DS)

Pátek 27. 6., 10.00 – 14.00, louky u Platanové aleje

Autorka

Marie Flašarová

Spoluautor:

Michaela Plachá

Na louce u Platanové aleje naleznete tvůrčí dílničky, v nichž si děti mohou vyzkoušet svou zručnost a vyrobit něco na památku. Cílem celého programu je přiblížit dětem život na Slovácku od minulosti po současnost v oblasti řemesel, zvyklostí a dalších tradic.

KOSMETIKA

Eva a Soňa Mikesková

U Podjezdu 1912

696 62 Strážnice

tel.: 606 713 450

tel.: 723 005 081

TADY JSME DOMA

NEOBYČEJNÉ OBYČEJNOSTI (DS)

Pátek 27. 6., 17.00 – 18.30, skanzen-amfiteátr

Autor:	<i>Ivana Kašparová</i> <i>Vladimír Pavelka</i>
Režie:	<i>Ivana Kašparová</i>
Odborná spolupráce:	<i>Magdalena Maňáková</i> <i>Alena Schauerová</i>
Hlavní inspicie:	<i>Petra Frémont</i>
Inspicie:	<i>Martin Olejníček</i> <i>Kristýna Kašparová</i> <i>Anna Machovjácová</i>

Letošní pořad Tady jsme doma má podtitul Neobyčejné obyčejnosti, neboť právě v lidových obyčejích, jimž je věnován, lze spatřit ty nejdůležitější hodnoty lidského bytí. Zvyky a obyčeje po staletí přinášely lidem radost, odlehčení od tíže životních povinností, utvrzovaly jejich víru, učily je pokoře, úctě k přírodě a poskytovaly duchovní uspokojení. V neposlední řadě byly také důkazem vzájemné sounáležitosti a sociální pospolitosti. Neobyčejné obyčejnosti provedou diváky vybranými částmi zvykoslovného roku napříč Vavřinskem, Slováckem, Brněnskem a Horáckem. Diváci budou mít možnost uvědomit si jednotu i odlišnost konkrétních lidových obyčejů v daných regionech a zároveň rozmanitost zvykoslovného roku.

Pořad je koncipován jako pohádkové putování za poznáním, v němž víra v kouzla a čáry má své nezastupitelné místo – stejně jako v lidových obyčejích. Společně se pokusíme v těch nejobyčejnějších věcech hledat a nacházet jejich neobyčejnost.

Scénosled:

Úvod – Svatojánské kvítí – Vsačánek

1. Hřej, sluníčko, hřej I

Dožínky – Tvrdonice

2. Na svatého Ondřeje

Třasení bezem – Olšavěnka

3. Prosincové kouzlení

Barborky – ZŠ Dolní Rožinka

Lucky – Vsačánek a Javorníček

4. Na nový rok o slepičí krok

Omývání sněhem, My třé králi – Javorníček

5. Únor bílý
Masopust – ZŠ Dolní Rožínka
Pod šable – Olšavěnka
6. Zima už je pryč
Vynášení Mařeny – Pomněnka a Vsačánek
Létečko – Javorníček
Pomlázka – Olšavěnka a Pomněnka, ZŠ Dolní Rožínka
7. Hřej, sluníčko, hřej II
Královničky – Javorníček
8. Prozření – Vsačánek
Společný závěr – Čí je děvče

Účinkují:

DFS Javorníček, Brno, ved. Veronika Varvařovská

DFS Olšavěnka, Uherský Brod, ved. Martina Horňáková

DFS Pomněnka, Tvrdonice, ved. Zdena Šlichtová

DFS Vsačánek, Vsetín, ved. Ilona Vaňková

Děti ze ZŠ Dolní Rožínka, třídní učitelka Simona Špačková

Stella Vitásková ze Vsetína

RYZLINK RÝNSKÝ – KRÁL VÍN

OD KUDLOVICKÝCH PANIHÁJŮ PO STRÁŽNICKÝ ŽEROTÍN

Pátek 27. 6., 17.00 – 19.00, skanzen – vinohradnický areál
Neděle 29. 6., 10.00 – 12.00, skanzen – vinohradnický areál – repríza

Režie: *František Hrňa*
Scénář: *Miloslav Hrdý*
Inspicienti: *Stanislava Hrňová*
Štěpán Hrňa
Alžběta Mojžíšová
Pavel Mojžíš
Hana Hrdá

Patronem pořadu budiž navždy ustanoven Jaromír Nečas (1922–2015), náš dlouholetý kamarád, redaktor folklorního vysílání brněnského studia Československého a později Českého rozhlasu a jeden z prvních autorů interaktivních pořadů ve strážnickém skanzenu, náš podporovatel.

Letošní setkání na prostranství mezi vinařskými búdami se ponese ve znamení oslavy vína, které se pěstuje v našem regionu – jak psáno – od Kudlovic po Strážnici.

O víně, ale i k vínu budou zpívat ženské a mužské sbory, soubory a hrát budou muziky ze Slovácka, především z oblasti hradištského a strážnického Dolňácka.

Pojďte přivonět k ryzlinkům, je okoštovat a s námi si zazpívat!

Scénosled:

1. Slovo průvodce – potulný mnich Petr, úvodní písně a zvedání vinařské vlajky na stožár, píseň Lepší je vínečko nežli voda; pozdrav Jaromíru Nečasovi – píseň Sbohem, bratři, kamarádi
2. Rozcházení do prostorů vinohradnického areálu
3. Tancování a zpěv na předem určených místech, výměna prostorů „návštěvou“

Nabídka akcí během pořadu:

Víno a krása
Vinařský zvyk z Polešovic
Zpěvný vinný stánek – výuka písni, bez nichž nelze odjet domů
Košť vína

Pocta Jarynovi – fotografická vzpomínka na Jaromíra
 Nečase na sklepě č. 15
 (první vlevo), autor fotografií Jan Hrdina, Uherský Brod
 Strážnické mlaty – obecná diskuze na vinná témata,
 přípitky
 Soutěž „Čtyřverší o víně“
 Soutěž „Kerá výšej vytáhne sukně?“
 Soutěž „Do Strážnice s novou písní“
 Zkoušky opilosti
 Lože poslední pomoci

4. Seminář na téma „RYZLINK RÝNSKÝ“ v Blatnickém sklepě s Františkem Hrňou, Zdeňkem Habrovanským, Zbyňkem Vaďurou a Tomášem Slámou (pátek 17.35 – 18.25, neděle 10.35 – 11.25)
5. Závěrečné slovo potulného mnicha Petra
6. Společný závěr všech účinkujících i diváků podle pokynů průvodce potulného mnicha Petra (snímání vlajky, písně V dobrém zme sa zešli, v dobrém sa rozejdem; Není lepší jak v nedělu)

Účinkují:

CM Džbánek, Tupesy
 CM Hrom, Veselí nad Moravou
 CM Rozsocháč, Strážnice
 CM Růža, Vnorovy
 Folklorní studio Buchlovice
 SLPT Spinek, Vnorovy (mužský a ženský sbor)
 SLPT Radošov, Veselí nad Moravou
 SPT Bzenčan, Bzenec
 Mužský sbor Kudlovice a Ženský sbor Kudlovice, muzikanti pod vedením Stanislava Gabriela ml.
 Mužský sbor Buchlovice a Ženský sbor Buchlovice
 Mužáci z Hrušek j.h.
 Stanislav Škubal ml., Zlín
 Petr Novotný ml., Zlín

- Poznámka 1:** Všechny dobré aktivity z minulých patnácti let ponecháváme zapojeny (např. úschovna dětí, zpěvný stánek, lože poslední pomoci), přežité jsme už odložili!
- Poznámka 2:** Přátelé, mějte vždy po ruce skleničku, jinak se moc nenapijete! Skvostná vína nelijeme do ušmudlaných šáleků!
- Poznámka 3:** Nemusíte už nikam chodit, prožijte festival ve skanzenu!

Poznámka 4: Vhodná píseň pro tento druh pořadu je například tato:

*Néni vina babina,
že bych se napíl vína,
|: je tým vinen panáček,
že mně solil jazýček. :|*

*Hospodáři, nalévej,
dobré vínko nám dávej,
|: až ho šeko vypijem,
spánembohem zas pujdem. :|*

Doporučená literatura k tomu pořadu je zpěvník písní Okolo Buchlova autora Miloslava Hrdého, vydaný v roce 2020.

VINAŘSTVÍ *ju* UŘIČÁŘ

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ MFF

Pátek 27. 6., 20.00 – 20.30, amfiteátr Bludník

Autor a režie: *Kateřina Kovaříková*

Konference: *Tomáš Gross*

Choreografie: *Barbora Říhová*

Silvián Motičák

Hlavní inspicie: *Vojtěch Varvařovský*

Inspice: *Jan Otáhal*

Štěpán Vrba

Mojmír Vlach

Mezinárodní folklorní festival Strážnice slaví v letošním roce osmdesát let. Tato výjimečná kulturní akce v sobě snoubí historii i současnost, kontinuitu i péči o kulturní dědictví. Festival, který se za osm desítek let stal nejvýznamnější folklorní přehlídkou a oslavou lidových tradic v České republice, bude i letos hostit hudebníky, zpěváky a tanečníky z domova i ze zahraničí. A strážnický zámecký park se opět na několik dnů promění v místo setkávání a také inspirace. Slavnostního zahájení jubilejního ročníku se v plné síle ujmuou strážnické soubory – od těch nejmenších až po ty nejzkušenější.

Užijte si atmosféru, zazpívejte si, zahrajte si – a užijte si festival plnými doušky. Protože tento jubilejní osmdesátý se již nikdy nebude opakovat!

Účinkují:

CM Strážničan, ved. Vítězslav Pálenský

DFS Danájek, ved. Jana Hanáková

DFS Fěrtúšek, ved. Pavla Vašíčková

FS Demižón, Strážnice, ved. Jiří Rybecký, Jana Vaďura

SLPT Danaj, Strážnice, ved. Barbora Říhová a Silvián Motičák

SLPT Žerotín, Strážnice, ved. Vítězslav Hořák

Věčně mladý Danaj, ved. Zbyněk Kristoň

S LIDEM ZASNOUBENÍ

OBRÁZKY Z DĚJIN INSCENOVÁNÍ ČESKÉHO A MORAVSKÉHO
FOLKLORU OD 19. STOLETÍ DO ROKU 1945

Pátek 27. 6., 20.30 – 22.00, amfiteátr Bludník

Autoři:	<i>Martina Pavlicová</i> <i>Daniel Drápala</i> <i>Zdeněk Vejvoda</i>
Režie:	<i>Igor Stránský</i>
Hudební režie:	<i>Petr Číhal</i>
Konference:	<i>Zdeněk Vejvoda</i>
Slovo ze záznamu:	<i>Martin Stránský</i>
Odborná spolupráce:	<i>Magdalena Maňáková</i> <i>Markéta Vašulková</i> <i>Jan Kysučan</i> <i>Anna Magdalena Pavlicová</i>
Inspice:	<i>Matěj Vejvoda</i> <i>Florian Drápala</i> <i>Kateřina Mikušová</i> <i>Anna Varausová</i>

Prezentace venkovské kultury a samotných venkovanů v krojích je doložena v řadě případů v českém prostředí již od konce 18. století, většinou v souvislosti se šlechtickými oficialitami či zábavami. S nástupem romantismu na počátku 19. století však zájem o lidovou kulturu – často ve stejných šlechtických a měšťanských kulisách – dostává hlubší obsah. Souzní s myšlenkami probouzejícího se vlastenectví, národního hnutí, hledání kořenů českého jazyka a kultury. Vývoj tohoto zájmu je postupný: od prvotního obdivu a snah vytvořit idealizovaný obraz venkovského lidu až po vznik základů odborného studia, které zachycovalo lidové tradice v reálných konturách každodenního života. Zejména folklor však nikdy nebyl jen archivním zápisem. Hudebník, zpěvák, tanečník či vypravěč v každém svém vystoupení vytvářeli další varianty projevu, do kterého vkládali svůj um, paměť či emoce. A platilo to i pro hudební či taneční příležitosti, které už nemusely být součástí přirozeného života vesnice, ale byly určeny jinému publiku.

Tradice lidové kultury byly obdivovány, mnohé z nich však zároveň postupně mizely, a o to více byly (nejednou na zákla-

dě vnějších podnětů) udržovány a ochraňovány, často opět v idealizované podobě. O jejich nejstarším inscenování máme jen kusé písemné zprávy a ikonografické doklady, jejich počet narůstá s postupným rozvojem zvukového a vizuálního záznamu. I tak je pramenná základna pro případné rekonstrukce ojedinělá, pro současné nositele na scéně spíše inspirativní. Ale ať už jde o tvůrčí práci s autorovou představou, nebo o interpretaci tradice přetrvávající v lokální paměti, spojnici je scénická prezentace.

Pořad *S lidem zasnoubeni* je pojat jako reflexe dobových milníků, které scénickou prezentaci folkloru charakterizovaly. Jeho dramaturgická linie vede od počátečního zájmu o lidovou hudební a taneční kulturu přes období kulminace národních i odborných snah na konci 19. století až po impulzy vzešlé z budování národní identity po vzniku samostatného československého státu. Období po roce 1945 pak symbolicky otvírá bránu k letošnímu výročí strážnického festivalu.

Stejně symbolická je i úvodní hudba ze Symfonie D dur Václava Jana Tomáška (1744–1850), který je autorem Korunovační mše, jež zazněla 7. září 1836 v Praze. O týden později, 14. září, se ke stejné události, korunovaci Ferdinanda V., konala v pražském Karlíně na prostranství před Invalidovnou lidová slavnost mj. s velkolepým svatebním průvodem. A jedna ze zastávek panovníka na cestě do Prahy byla uskutečněna již 20. srpna v Brně, kde byla připravena lidová slavnost s téměř stovkou krojovaných venkovanů coby zástupců jednotlivých panství a s předvedením jejich hudby a tance. Cenný ikonografický pramen vztahující se k této slavnosti představují litografie Wilhelma Horna, důležité pro studium lidového oděvu na Moravě.

Počátek pomyslného „zasnubování“, jak metaforicky můžeme v nejstarších obdobích chápat vztah společnosti k lidovým tradicím, byl veden na základě obdivu a respektu. I zmíněný Václav Jan Tomášek, který se jako vlastenec zajímal o venkovský lid (sám narozen ve Skutči ve východních Čechách v tkalcovské rodině), v dopise Václavu Hankovi ve 20. letech 19. století napsal: *„Probíráme-li se pokladem tónů, uloženým v hudbě lidové, tu připadá nám, že ocitáme se ve svatyni bohů a s pocitem neukojené zvědavosti kocháme se v oceánu modulací, které jako by nikde neměly konce a nikdy nechtěly splynouti v souzvuk.“*

Věříme, že v souzvuk splynou myšlenky a folklorní interpretace v pořadu, který vám přinášíme. I když se význam lidové kultury během dvou století zájmu různě proměňoval (badatelsky i v dobových a společenských kontextech), prezentace folkloru na scéně zůstává přes všechny peripetie

nosnou linkou jeho zachování a odkazu v něm obsažených hodnot dalším generacím.

Scénosled:

- 1. Korunovační slavnosti** (období vlasteneckého zájmu, první sbírky české lidové hudební a taneční kultury)
 - *Tance z českého východu* (inspirované soupisem z roku 1836) – Kohoutek z Chrudimi

- 2. Národopisná výstava československá 1895** (období českého politického a kulturního vzestupu, rozvoj sběratelství a odborných národopisných snah)
 - *Pastuši z Trojanovic* – Javořina z Rožnova pod Radhoštěm
 - *Dudácké intermezzo* – Mladá dudácká muzika ze Strakonice s taneční skupinou
 - *Královničky* – Mladá Haná z Velké Bystřice, Klásek a Klas z Kralic na Hané, Malá Olešnice z Doloplat, CM Parádnic z Velké Bystřice
 - *Sedlácké z Horňácka* – Velička, Starší skupina souboru Velička, HCM Romana Sokola

- 3. Vznik republiky 1918 a národopisné slavnosti** (období udržování zanikajících tradic lidové kultury a posilování regionální identity)
 - *Kyjovské skočné* – Slovácký soubor Svatobořice-Mistřín, CM Dur
 - *Valašský odzemek* – tanečníci z folklorních souborů z Valašska
 - *Tance z Rusavy a Hutiska* – Rusava z Bystřice pod Hostýnem, CM Bukovinka, Javořina z Rožnova pod Radhoštěm
 - *Ha ty svaťj Vavřínečku* – Národopisný soubor Postřekov a jeho dudácká muzika

- 4. Pohledem k prvním strážnickým slavnostem**

- *Strážnické danaje* – Danaj a CM Krepina ze Strážnice

Účinkují:

CM Bukovinka, Bystřice pod Hostýnem,
ved. Kateřina Kovaříková

CM Dur, Šardice, ved. Martin Marada

CM Krepina, Strážnice, ved. Vít Buček

CM Parádnic, Velká Bystřice, ved. Eliška Nakládalová

FS Klásek a Klas z Kralic na Hané, ved. Vladimíra Šolcová

FS Malá Olešnice z Doloplat, ved. Miroslav Bílek

FS Mladá Haná z Velké Bystřice, ved. Diana Heřmanová

FS Velička, Velká nad Veličkou, ved. Daniela Slováková
HCM Romana Sokola, ved. Roman Sokol
Mladá dudácká muzika ze Strakonice s taneční skupinou,
ved. Patrik Ředina
Národopisný soubor Kohoutek, Chrudim,
ved. Šárka Kratochvílová
Národopisný soubor Postřekov, ved. Radek Zuber,
ved. dudácké muziky Richard Vísner
Slovácký soubor Svatobořice-Mistřín, ved. Ondřej Výlet
SLPT Danaj, Strážnice, ved. Jakub Říha
SPT Javořina, Rožnov pod Radhoštěm, ved. Jiří Tvarůžek
Starší skupina souboru Velička, Velká nad Veličkou,
ved. Marie Vachunová
VSPT Rusava, Bystřice pod Hostýnem, ved. Jan Stanovský

NA TOM ZLÍNSKÉM RYNKU

POŘAD FOLKLORNÍCH SOUBORŮ ZE ZLÍNA

Pátek 27. 6., 20.30 – 22.00, amfiteátr Zahrada

Autorka:	<i>Lucie Uhlíková</i>
Spoluautoři:	<i>Tereza Jevická</i> <i>Josef Osička</i> <i>Ondřej Pavlišťík</i>
Spolupráce:	<i>Kristýna Kubíčková</i>
Hudební režie:	<i>Jan Káčer</i>
Konference:	<i>Anna Brunclíková</i> <i>Kristýna Kubíčková</i> <i>Josef Osička</i>
Inspice:	<i>Martin Kubíček</i> <i>Petra Pavlišťíková</i>

Již několik let je součástí dramaturgie MFF Strážnice pořad prezentující aktuální stav folklorních kolektivů v jednotlivých městech České republiky. V letošním jubilejním roce přišla řada na Zlín – město, v němž díky firmě Baťa našly v první polovině 20. století práci a někdy i nový domov lidé hned z několika národopisných regionů. Společný pořad tří zlínských folklorních kolektivů – Bartošova souboru, Slováckého souboru Vonica a Valašského souboru Kašava tak nabízí velmi pestrrou krojovou a materiálovou podívanou – od Lašska přes Valašsko, Hanou, Zlínsko a Zálesí až po Kopanice a Hornácko. Přinese také několik společných tanečních čísel, protože všechny tři soubory mají k sobě – přes velmi odlišný vývoj i způsob práce – velmi blízko.

Nejstarší je **Slovácký soubor Vonica**. Jeho počátky sahají do roku 1940, kdy v protektorátním Zlíně vznikl Krúžek Moravských Slováků. Po komunistickém puči došlo v roce 1949 k transformaci skupiny na Slovácký krúžek a k jejímu přechodu pod křídla ZK ROH Svit. Přelomem ve fungování kolektivu byl příchod etnografa Karla Pavlišťíka. Po proměně náplně činnosti byl v roce 1969 přijat název Vonica, soubor rozšířil repertoár až po východní Slovensko a dosáhl významných úspěchů. Po nuceném odchodu K. Pavlišťíka v polovině 70. let se novým vedoucím stal Jan Mička, který se zaměřil především na scénické zpracování folkloru z Hornácka a Kopanic a rozšířil repertoár o řadu nových choreografi i větších scénických čísel. V dalších letech se v čele Vonice vystřídal několik vedoucích. Od první poloviny 90. let vede soubor Ivo Urban. Součástí spolku jsou i dětská složka Malá Vonica

a pěvecký sbor Děvčice z Vonic. V současnosti soubor ve svém repertoáru zpracovává tance a písně z oblastí Hornácka, Dolňácka, Kopanic, Zálesí a Trenčínska, přitom se snaží zachovat dobovou autenticitu předváděného lidového projevu. Každé dva roky organizuje MFF Zlínské besedování, pravidelně pořádá Katerinské hody, stavění a kácení zlínské májky. Soubor za dobu své existence spolupracoval s několika cimbálovými muzikami, z nichž zatím poslední je CM Denica.

Bartošův soubor byl založen v roce 1952 při Osvětové besedě v Gottwaldově (dnešním Zlíně) pod původním názvem Bartošův starozlínský krúžek. Jako základní zdroj pro práci mu posloužily sbírky Františka Bartoše a rovněž vlastní sběratelská aktivita zakládajících členů. Se získáním nového zřizovatele ZK ROH Svit v roce 1955 dostala činnost kolektivu pravidelný ráz. Důležitým počinem byla rekonstrukce zlínského kroje, kterou realizovali členové souboru v čele s Drahomírou Brňákovou-Oksnerovou. Prvním uměleckým vedoucím souboru byl Miloslav Josef Sousedík, od roku 1955 pak Věra Kovářů, která je také autorkou části tanečního repertoáru. Ten obsahuje taneční čísla a scénická pásma především z oblasti Valašska a Zálesí. Významnými spolupracovníky byli také choreografové Věra Svobodová a František Bonuš. V čele souboru se vystřídala řada osobností, z nichž připomeňme zejm. Hanu Slušíkovou. Roku 1962 navázal soubor úzkou spoluprací s CM Máj vedenou hudebním pedagogem Aloísem Skoumalem, jehož hudební úpravy výrazně dotvářejí charakter jevištní prezentace kolektivu. Na tento odkaz se snaží navázat i CM Aloise Skoumala, která v současné době taneční složku doprovází. Bartošův soubor pořádá besedy u cimbálu, valašské bály a pod jeho hlavičkou pracuje také Bartošův dětský soubor.

Valašský soubor Kašava vznikl v roce 1971 z iniciativy předsedy JZD Kašava-Držková Josefa Jarcovjáka. Do roku 1991 bylo jeho hlavním zřizovatelem sloučené JZD Podhoran Lukov, od roku 1976 společně se zlínskou ZUŠ, s níž kolektiv navázal intenzivní spoluprací. Základem souboru byla mládežnická skupina z Kašavy, která pod vedením manželů Libuše a Jiřího Perůtkových, tanečníků Bartošova souboru, nacvičila taneční pásmo pro místní dožínky. Manželé Perůtkovi se poté stali prvními uměleckými vedoucími Kašavy. V roce 1973 byli přizváni k choreografické spolupráci manželé Věra a Jindřich Kovářů a v roce 1976 Karel Pavlišťík, který jako choreograf, režisér a umělecký vedoucí vtiskl souboru v tandemu s hudebním upravovatelem Antonínem Bařinkou – primášem a uměleckým vedoucím první kmenové souborové CM – charakteristické rysy. Kašava zpracovává především folklorní a zvykoslovný materiál z Valašska a přilehlých přechodových

oblastí – Zálesí a okrajové části východní Hané. Repertoár souboru tvoří vedle jednotlivých tanečních čísel scénické programové bloky vypovídající o důležitých momentech v životě minulých generací. Kašava pořádá tematické besedy u cimbálu, valašské bály, výroční kolední obchůzky, pod její hlavičkou pracuje také pět dětských kolektivů. Charakteristikou tvář souboru již půlstoletí výrazně podtrhují také kmenové cimbálové muziky (dosud tři), jejich pěvečtí sólisté a umělečtí vedoucí.

Scénosled:

1. *Hore Březůvky* – Bartošův soubor, Kašava, Vonica
a CM Aloise Skoumala
chor. Věra Kovářů, arr. Alois Skoumal
2. *Zahrajte ně dokolečka* – Bartošův soubor
a CM Aloise Skoumala
chor. Věra Kovářů, arr. Alois Skoumal, Kristýna Kubíčková
3. *Na tom zlínském rynku* – CM Aloise Skoumala
arr. Lucie Uhlíková
4. *Ej, pověz, moja milá* – Bartošův soubor
a CM Aloise Skoumala
chor. Hana Slušítková, Kristýna Kubíčková,
arr. Kristýna Kubíčková
5. *Čeladenský* – Kašava
chor. Věra Kovářů, arr. František Gargulák dle L. Janáčka
6. *Fryštácká chaso, na zól* – Kašava
chor. Karel Pavlišťík, Kristýna Kubíčková,
arr. Milan Přívara
7. *Ludzia povedajú* – Vonica a CM Denica
chor. Tereza Jevická, arr. Lukáš Zindler
8. *Milostné z Kopanic* – CM Denica
arr. Lukáš Zindler
9. *V Prešpurenku na rynečku* – Vonica a CM Denica
chor. Tereza Jevická, arr. Lukáš Zindler
10. *Zpívajte, děvčice* – tanečnice všech souborů
chor. Tereza Jevická, Kristýna Kubíčková
11. *Zavolajte ně Ondráša* – tanečníci všech souborů,
CM VS Kašava
chor. tanečníci, arr. Jitka Filipová, Petra Pavlišťíková
12. *Když milujú jednu dvě* – Kašava
chor. Věra Kovářů, arr. Lucie Uhlíková
13. *Ej, hoja, hoja, mosíš byt moja* – CM VS Kašava
arr. Jan Rokyta
14. *Pyšná Anka* – Kašava
chor. Věra Kovářů, arr. Antonín Bařinka
15. *Na vojnu verbujú* – Vonica a CM Denica
chor. Tereza Jevická, arr. Lukáš Zindler

16. *Svatba na Zlínsku* – Bartošův soubor
a CM Aloise Skoumala
chor. Věra Svobodová, arr. Alois Skoumal
17. Společný závěr

Účinkují:

Bartošův soubor, um. ved. Josef Osička
CM Aloise Skoumala, um. ved. Martin Kubíček
Slovácký soubor Vonica, um. ved. Tereza Jevická
CM Denica, um. ved. Lukáš Zindler
Valašský soubor Kašava, um. ved. Lucie Uhlíková,
ved. taneční složky Ondřej Pavlišťík
CM VS Kašava, um. ved. Petra Pavlišťíková

POCTA JAROSLAVU JURÁŠKOVI

Pátek 27. 6., 23.00 – 00.30, amfiteátr Zahrada

Autor a režie:	Jan Kysučan
Hudební režie:	Antonín Špaček
Odborná spolupráce:	Lucie Fabišíková
Světla:	Ondřej Bělík
Zvuk:	Ondřej Bartošek
Videoprojekce:	Martin Krajňák
Technická spolupráce:	Filip Starý
Inspice:	Martin Krajňák Gabriela Ševčíková

*„Lidový nápěv má v sobě velkou, až otřásající sílu pravdivosti.
Není v něm předstírání citů, je zde rozkoš zpívání, radost,
která tryská z houslí, kdy rytmus tance zachvacuje
tanečníka i diváka. A to je hlavní smysl našeho konání,
přinášet radost sobě i divákům a posluchačům.“*
Jaroslav Jurášek

V letošním roce si připomínáme 100. výročí narození muzikanta, upravovatele, dramaturga a autora pořadů Jaroslava Juráška (1925–2005) – člověka, který celý svůj profesní život zasvětil lidové hudbě. Zásadním způsobem ovlivnil nejen podobu dvou profesionálních těles – Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů a Vojenského uměleckého souboru Ondráš (dříve VSLPT Jánošík), ale i řady amatérských cimbálových muzik a folklorních souborů (např. CM Jaroslava Čecha, Javorníček Brno, Olšava).

Jaroslav Jurášek se narodil v Újezdě u Vizovic do učitelské rodiny. K hudbě jej přivedl otec, ale hlubší vztah k lidové kultuře získal až během studií v Brně, kde v roce 1946 spoluzaložil cimbálovou muziku zdejšího Valašského krúžku. Společně s muzikantem Vladimírem Melounem podnikal sběratelské cesty na Valašsko, zapisoval také na Lašsku, Slovácku i Slovensku. V roce 1951 nastoupil do brněnské redakce lidové hudby někdejšího Československého rozhlasu a již následujícího roku se spolu s Dušanem Holým podílel na založení BROLN-u, jehož se stal prvním aranžérem a dramaturgem. Při zaměstnání vystudoval hudební teorii a skladbu na JAMU. V letech 1967–1970 byl ředitelem brněnského rozhlasového studia. V období normalizace byl nucen z rozhlasu odejít a působil jako metodik v ústředním Svazu Cikánů-Romů a v dalších kulturních institucích. V letech 1982–1992 byl dramaturgem

hudebního vysílání Československé televize Brno a spolupracoval na pořadech věnovaných folkloru a folklorismu. V roce 1976 na podnět Čestmíra Komárka nastoupil do VSLPT Jánošík (později VUS Ondráš), v němž setrval nejprve na pozici uměleckého vedoucího a později hudebního režiséra a dramaturga až do konce života.

Vzpomínkovým pořadem chceme připomenout Juráškovu rozsáhlé hudební dílo, jehož součástí byly nejen orchestrální skladby, ale také hudební úpravy písní pro sólisty a sbory či pro taneční choreografie. Odkaz Jaroslava Juráška zůstává i po letech stále živý. Jeho umělecký a odborný přínos zanechal nesmazatelnou stopu v rámci folklorního hnutí druhé poloviny 20. století.

Scénosled:

1. *Halaj, buvaj, halaj* – zvuková nahrávka, zpěv Vlasta Grycová
2. *Kyčera, Kyčera* – BROLN, zpěv Karolína Kozubíková
3. *Valašské točené*, chor. Pavel Ptáček, Pavel Trčka, Roman Navrátil – VUS Ondráš
4. *Vandrovali hudci I. část* – VUS Ondráš, zpěv Lucie Fabišíková
5. *Myjavský tanec* – BROLN + VUS Ondráš
6. *Maryš, moja Maryš* – BROLN, zpěv Michal Janošek
7. *A je to lúka* – VUS Ondráš
8. *Sedlcké z Luhačovického Zálesí*, chor. Ladislav Peřestý – BROLN + VUS Ondráš
9. *Hory sa čerňajú* – BROLN, zpěv Kamila Tomšejová
10. *U myjavských hudců* – BROLN
11. *Vandrovali hudci II. část* – VUS Ondráš, zpěv Lucie Fabišíková, Lucie Gajdová
12. *Svatba na pomezí*, chor. Miloslav Plachý – VUS Ondráš
13. *Letěl, letěl roj* – BROLN, zpěv Petr Mička
14. *Oj, spivaju spivanočki* – BROLN + VUS Ondráš, zpěv Lucie Fabišíková
15. *Primášova pieseň* – BROLN + VUS Ondráš
16. *Vandrovali hudci III. část* – VUS Ondráš, zpěv Lucie Fabišíková, Lucie Gajdová
17. *Svadobné obrázky z Horehronia*, chor. Jozef Mala – BROLN + VUS Ondráš
18. *Balada o Ondrášovi* – BROLN + VUS Ondráš, zpěv Karolína Kozubíková

Účinkují:

Vojenský umělecký soubor Ondráš, Brno, ředitel souboru pplk. Aleš Krkoška, ved. uměleckého úseku Lukáš Bednařík, ved. orchestru lidových nástrojů Dominik Orság, ved. dívčího sboru Ondřej Bazala, ved. taneční skupiny Jan Kysučan, ved. technické skupiny Ondřej Bartošek

Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů, Brno, umělecký ved. a primáš Petr Varmuža, produkce Milan Zelinka
Pěvečtí sólisté Lucie Fabišiková, Lucie Gajdová, Michal Janošek, Karolína Kozubíková, Petr Mička, Kamila Tomšejová
Jaroslav Kneisl – postava Jaroslava Juráška

Velké poděkování patří dceři Jaroslava Juráška Haně Maděrové za poskytnutí fotografického a audiovizuálního materiálu pro tento pořad.

Ondráš

VOJENSKÝ UMĚLECKÝ SOUBOR

MINISTERSTVO OBRANY
ČESKÉ REPUBLIKY

JEJÍ PASTORKYNĚ

Pátek 27. 6., 24.00 – 01.30, amfiteátr Zámek

Garant: Jiří Höhn

Do skladby programu prvního ročníku strážnických slavností v roce 1946 se zapojila i tehdy mladá, sotva roční instituce z nedalekého Uherského Hradiště, která si postupně svou tvorbou vydobyla celostátní uznání a získala mnohá ocenění. Tou institucí bylo Slovácké divadlo, jež vzniklo v roce 1945, v prvním roce svobody, a veřejnosti se uvedlo nastudováním divadelní hry Gabriely Preissové *Její pastorkyňa* (premiéra se konala 10. 10. 1945). Režie se chopil Oldřich Lukeš a hlavní postavu Jenůfy ztvárnila Alena Tádáková. Hudební doprovod k inscenaci zajišťovaly Slovácké krúžky z Uherského Brodu a Kunovic. Za zmínku stojí také využití slováckých krojů pocházejících z národopisné sbírky manželů Potomákových z Popovic.

Dle dochovaných dokladů byla repríza tohoto dramatu zařazena také do programu prvních strážnických slavností. O realizaci inscenace ve Strážnici víme jen málo – dochoval se pouze plakát informující o provedení hry 5. července 1946. Podle dostupného popisu se na provedení hry ve strážnickém zámeckém parku podílelo také padesát členů Slováckého krúžku ze Strážnice a strážnická hudba.

Jako připomínku prvních strážnických slavností i uvedené inscenace uvádíme v letošním jubilejním roce film *Její pastorkyně* z roku 1938. Jeho scénář zpracoval Otakar Vávra ve spolupráci s autorkou předlohy Gabrielou Preissovou, režie se ujal Miroslav Cikán a hudbu zkomponoval Miloš Smatek. Snímek samotný vznikl na pozadí vzrůstajícího vnitropolitického i kulturního napětí, které následně vyvrcholilo ztrátou pohraničí ve prospěch nacistického Německa. Filmoví podnikatelé se proto v tomto obtížném předválečném období snažili hledat témata těžící z tradic českého národa. Vznikala tak díla inspirovaná klasickými divadelními představeními z přelomu 19. a 20. století, jako byly *Lucerna* (Karel Lamač, 1938), *Švanda Dudák* (Svatopluk Inneman, 1937) nebo *Naši furianti* (Vladislav Vančura, 1937).

Film *Její pastorkyně* měl premiéru 11. 3. 1938 v kinech Máj a Světozor, přičemž obnovená premiéra proběhla 7. 12. 1945. Na snímku je potřeba vyzdvihnout práci s kostýmy (Štěpán Dušánek a Marie Holanová), kdy jednotlivé postavy oblékají

autentické slovácké kroje. V době distribuce se film setkal s pozitivními ohlasy zejména kvůli hudební složce pracující s národními motivy.

Dnes možná snímek působí v důsledku spíše jevištního projevu herců poněkud ploše, přesto role Kostelničky (Leopolda Dostálova) a Jenůfy (Marie Glázrova) jsou ztvárněny kvalitně v duchu dobové filmové praxe. Dílo svým obsahem zůstává nadčasové a věříme, že si nalezne cestu k festivalovým divákům ať už pro svou výpovědní hodnotu v oblasti morálky, bohatosti krojů, či jen jako doklad filmové tvorby barrandovských ateliérů konce 30. let 20. století.

NOC S HUDCI, ZÁBAVY

PŘI CIMBÁLOVÝCH A DECHOVÝCH HUDBÁCH

Pátek 27. 6., 19.00 – 02.30, zámecký park

Sobota 28. 6., 12.00 – 03.00, zámecký park

Neděle 29. 6., 10.00 – 17.00, zámecký park

Autoři:

Petr Horehled'

Vojtěch Ducháček

Stejně jako v každém roce jsme pro všechny milovníky folkloru připravili i letos harmonogram vystoupení cimbálových muzik a dechových hudeb, se kterými se můžete setkat na obvyklých scénách v zámeckém parku – Pod Šancama, U Hájenky, U amfiteátru Zámek a Na Ostrůvku. Popravdě řečeno, zde mají diváci k lidové a zlidovělé písni nejbližší a často dochází k proměně, kdy se z návštěvníka festivalu stává účinkující, ať už si to rozdá s „konkurenty“ ve zpěvu, nebo využije hudebního doprovodu k tanci. Tady folklor prostě žije, tady se zpívá, tancuje a pije...

Přijměte také srdečné pozvání na **setkání u busty Slávka Volavého v pátek 27. 6. v 19.00**, které pro Vás připravila autorská dvojice Petr Horehled' a Vítězslav Pálenský. Při tomto setkání s příjemnou rodinnou atmosférou je každoročně vzdána pocta zakladateli festivalu, dlouholetému řediteli Ústavu lidového umění a významnému strážnickému primáši Vítězslavu Volavému (1922–1983).

Pátek 27. 6.

19.30 – 01.30	Pod Šancama
CM Vojara, Podluží
19.00 – 01.00	U Hájenky
CM Lašár, Velké Pavlovice
19.30 – 02.30	U amfiteátru Zámek
DH Šarovec, Hluk
20.00 – 02.00	Na Ostrůvku
DH Šohajka, Dolní Bojanovice

Sobota 28. 6.

12.00 – 17.00	Pod Šancama
CM Ohnica, Uherské Hradiště
12.00 – 17.00	U Hájenky
CM Friš, Ostrava
12.00 – 17.00	U amfiteátru Zámek
CM Falešnica, Boršice u Blatnice

- 13.30 – 19.00 Na Ostrůvku
DH Blatnička, Blatnička
- 17.00 – 22.00 Pod Šancama
CM Michala Miltáka, Strážnice
- 17.00 – 22.00 U Hájenky
Varmužova CM, Svatobořice-Mistřín
- 17.00 – 22.00 U amfiteátru Zámek
CM Grajcar, Dolní Bojanovice
- 19.00 – 03.00 Na Ostrůvku
DH Svárovanka, Strážnice
- 22.00 – 03.00 Pod Šancama
CM Burčáci a CM Mladí Burčáci, Míkovice
- 22.00 – 03.00 U Hájenky
CM Strážničan, Strážnice
- 22.00 – 03.00 U amfiteátru Zámek
HCM Libora Supa, Velká nad Veličkou

Neděle 29. 6.

- 10.00 – 13.00 Na Ostrůvku
DH Túfaranka, Šakvice
- 12.00 – 17.00 Pod Šancama
CM Pavla Múčky a CM Danaj, Strážnice
- 12.00 – 17.00 U Hájenky
HM Petra Mičky, Velká nad Veličkou

NEBE PODLE MÚZ

VESELE I VÁŽNĚ O SVĚTČÍCH V DIVADELNÍCH HRÁCH A PÍSNÍCH Z OPERET A MUZIKÁLŮ

Sobota 28. 6., 9.00 – 10.00, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Autor, režie, průvodní slovo: *Anna Hrčková*
Konferenciérka: *Blanka Novosadová*
Hudební spolupráce: *Pavol Knápek*
Aleš Kuběna
Hlavní inspicient: *Helena Sochová*
Inspicient: *Pavel Jurák*
Pavel Kuběna

Příběhy Starého i Nového zákona obdobně jako tematika světců se odrážejí v lidových a církevních písních, ale slouží také jako inspirace pro umělecké zpracování v divadelních hrách, operetách i muzikálech. Záleží na autorovi, jakou polohu zvolí pro své dílo, zda vážnou, nebo mírně úsměvnou, aniž by narušil zobrazovanou tematickou důstojnost.

Pořad *Nebe podle múz* je členěn do tří volných tematických okruhů: 1) ztráta ráje a jeho získání skrze Ježíše, 2) počátky křesťanství v českých zemích, 3) světci v patrociních. Divadelní výstupy vážného charakteru se střídají s humornými. A zrovna takový otevírá celý pořad. Je jím vstupní část divadelní hry Jana Zindulky *Noc pátá*. Jakými argumenty přesvědčil had v ráji pramáti Evu, aby ochutnala spolu s Adamem jablko ze zakázaného stromu? Na druhé straně v ukázce z postní divadelní hry *Barabáš* Pára Lagerkvista budeme prožívat zradu sv. Petra, které se dopustil na Pánu Ježíši. Epizody ze života sv. Václava podle dramatu Josefa Kajetána Tyla *Krvavé křtiny aneb Drahomíra a její synové* dovolují nahlédnout do složitosti doby života patrona české země. Sólové i sborové písně z muzikálů a operet přiblíží divákům Pannu Marii, sv. Máří Magdalénu, sv. Petra, sv. Vojtěcha, sv. Václava a další. *Popelka nazaretská* Václava Renče a Víta Petrů odkrývá nitro milující bolestné a vítězné Panny Marie, píseň z muzikálu *Jesus Christ Superstar* Webera Tima Rise a Andrew Lloyda zase lásku sv. Marie Magdalské k Ježíši Kristu. Rocková opera *Veslo a růže* Jiřího Cerhy a Tomáše Vondrovce je věnována sv. Vojtěchovi.

Vybrané světce žádáme o cílenou přímluvu i pomoc, třebaže naše přání jsou posazena nikoliv do kostela, ale do operetní oblasti. V ní je povoleno mnohé, třeba si vymyslet světci, jak je tomu v oblíbené operetě *Florimonda* Hervé

Mam'zelle Nitouch. K humorně laděným patří i tužba svobodných, kteří si chtějí u sv. Antoníčka vymodlit životního partnera. Prosebnou píseň známe z operety *U svatého Antoníčka* od Jiřího Baldy a Antonína Fencla. Zato následující ukrývá vážnou modlitbu k sv. Václavovi, přestože je situována do milostné operety Karla Piskáčka *Perly panny Serafinky*. I v písních se střídá humor s vážnými myšlenkami. Žánrová a interpretační pestrost pořadu poukazuje na skutečnost, že životní příběhy některých světců napříč staletími jsou tak silné a obdivuhodné, že slouží jako předloha k uměleckému ztvárnění poetickému, prozaickému i hudebnímu. Navíc mnohé melodie se časem staly tak oblíbenými a známými, že se jejich autorství přestalo vnímat.

Scénosled:

1. Ztráta ráje a jeho získání skrze Ježíše

Noc páta

– dialog Evy s Hadem v ráji Divadlo Pod věží

Popelka Nazaretská

– Ani den bílý nezastíní Chrámové sbory

– Když podle židovského zvyku Chrámové sbory

– Poslední záchvěv Chrámové sbory

– Velebí duše má Hospodina Chrámové sbory

Jesus Christ Superstar

– Co na tom je tak zlého Chrámové sbory a Divadlo

– Vše psát od prvních řádků Chrámové sbory

Barabáš

– dialog sv. Petra s Barabášem Divadlo Pod věží

2. Počátky křesťanství v Čechách

Veslo a růže

– Ukolébavka pro Vojtíška Chrámové sbory

– Tak tedy vítej, člověče boží Chrámové sbory

– Hospodine, pomiluj ny Chrámové sbory

Krvavé křtiny

– dialogy se sv. Václavem Divadlo Pod věží

3. Světci v patrociních

U svatého Antoníčka

– Ty, můj svatý Antoníčku Chrámové sbory a Divadlo

Mam'zelle Nitouche

– Píseň k sv. Nitouche Chrámové sbory

Perly panny Serafinky

– Svatý Václave, pros za nás Chrámové sbory

Účinkují:

Chrámové sbory ze Štramberka a Závišic se svými sólisty
a hudebním doprovodem, ved. Aleš Kuběna
Herci a tanečníci Divadla Pod věží ze Štramberka,
ved. Věra Juračáková

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍHO TANEČNÍKA SLOVÁCKÉHO VERBUŇKU

Sobota 28. 6., 9.00 – 12.15, amfiteátr Zámek – předkolo

Sobota 28. 6., 16.30 – 19.15, amfiteátr Zámek – finále

Autorka, režie:	<i>Jarmila Teturová</i>
Prezident Soutěže:	<i>Martin Šimša</i>
Asistentka režie, inspicie:	<i>Helena Hájková</i>
Inspice:	<i>Veronika Jedličková</i> <i>Jan Blažek</i>
Produkce:	<i>Lenka Havlíková</i>
Odborná spolupráce:	<i>Vítězslav Jaroš</i>
Konferenciéři:	<i>Adéla Mikulica</i> <i>Martin Rezek</i> <i>Ladislav Šimeček</i>
Porota:	<i>Štěpán Hubačka – předseda</i> <i>Erik Feldvabel</i> <i>Tomáš Machalínek</i> <i>Jaroslav Šraděja</i> <i>Josef Šťastný</i> <i>Petr Vozár</i> <i>Miroslav Vymazal</i>
Porota seniorů:	<i>Josef Bazala</i> <i>Ladislav Jagoš</i> <i>Ivan Marčík</i> <i>Jan Pavlík</i> <i>Jaroslav Švach</i> <i>Rudolf Tuček</i>
Grémium Soutěže:	<i>Josef Bazala</i> <i>Jan Blahůšek</i> <i>Martin Šimša</i> <i>Jarmila Teturová</i> <i>Rudolf Tuček</i>

Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku slaví letos své 40. výročí. Její počátky jsou sice spojeny již s prvními třemi ročníky strážnických slavností v letech 1946–1948, ale pak se soutěžit ve slováckém verbuňku na festivalu přestalo. K obnově soutěžení se přistoupilo v roce 1957, opět pouze na tři roky. O revitalizaci Soutěže jako velkého pořadu v rámci MFF Strážnice se zasloužili Karel Pavlišťík a Jan Miroslav Krist, kteří v roce 1986 dosáhli souhlasu programové rady a prosadili Soutěž do programové struktury festivalu. Soutěž měla již jasně formulovaná pravidla i kritéria hodnocení. Vznikla odborná porota, v níž zasedali bývalí vynikající tanečníci slováckého verbuňku. Od roku 1986 si Soutěž zachovává kontinuitu trvání

do současnosti. Po zápisu verbuňku do Reprezentativního seznamu materiálního kulturního dědictví lidstva organizací UNESCO v roce 2005 byla Soutěž zařazena mezi hlavní záchovná opatření tohoto prvku. V současné době se Soutěž koná s cílem podpořit tanec v jeho rozvoji, propagovat jeho význam i popularizovat odborné poznatky o něm.

Od roku 1986 do roku 2024 prošlo Soutěží (předkolem i finále) 396 tanečníků. Dvě třetiny soutěžících se zúčastnily více než jednoho ročníku. Celkem patnáctkrát v Soutěži vystoupili tři tanečníci, sedmáctkrát a devatenáctkrát po jednom tanečníkovi. Trvalou přízeň a věrnost Soutěži však prokázal tanečník s dvacetinásobnou účastí, který se sice nestal nikdy vítězem (obsadil druhé i třetí místo), ale patřil k výrazným osobnostem Soutěže a svým osobitým stylem provedení tance inspiroval řadu dalších tanečníků. Během čtyřiceti let stanulo na prvním místě pětadvacet mladých mužů, někteří z nich opakovaně. Ve finále si letos připomeneme nejen jejich tváře a jména, ale také jejich odkaz založený na přátelství, sounáležitosti, zdravém soupeření a lásce k verbuňku.

Účinkují:

tanečníci slováckého verbuňku nominovaní

z regionálních kol

vítězové Národní přehlídky mladých interpretů

dětského verbuňku

vítězové Soutěže z let 1986–2024

tanečníci verbuňku z obce Kúty, Slovensko

CM Burčáci a Mladí Burčáci, Míkovice,

primáši Zdeněk Stašek a František Ilík

CM Lašár, Velké Pavlovice, primáš Karel Kosík

CM OLiNa, Hodonín, primáš Viktor Procházka

PROFLIGHT
Group

ZBOROVSKÝ

FOLKLORNÍ ŠKOLA

JAROSLAV JURÁŠEK A STRÁŽNICE

Sobota 28. 6., 10.00 – 11.00, přednáškový sál

Autoři: *Jan Kysučan*
Jiří Čevela

Jaroslav Jurášek (1925–2005) – hudebník, dramaturg, organizátor, autor pořadů, osobnost, která významným způsobem zasáhla do vývoje folklorního hnutí na Moravě ve druhé polovině 20. století. Již v roce 1946 spoluzakládal cimbálovou muziku Valašského krúžku v Brně, v letech 1950–1952 byl vůdčí osobností brněnského Moravského souboru lidových písní a tanců. V roce 1951 stál u založení redakce lidové písně a hudby brněnského studia někdejšího Československého rozhlasu, o rok později se podílel na vzniku Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů, jehož umělecké směřování do roku 1967 spoluutvářel. Od roku 1976 působil z podnětu Čestmíra Komárka jako umělecký vedoucí brněnského VSPT Jánošík (od roku 1993 nesoucího název VUS Ondráš), a to i po svém odchodu do důchodu v roce 1992. Jako upravovatel a dramaturg se podílel na více než třiceti zvukových nosičích, byl sběratelem hudebního folkloru a vlivným dramaturgem hudebního vysílání Československé televize v Brně (1982–1992).

Samostatnou kapitolu představuje spolupráce Jaroslava Juráška s MFF Strážnice. Vedle profesních vztahů souvisejících s jeho zaměstnáním v rozhlase a televizi byl dlouholetým členem programové rady a později senátu festivalu, autorem několika pořadů, porotcem soutěží a přehlídek dětských zpěváků. Sté výročí narození této výrazné osobnosti moravského folklorního hnutí právě ve vztahu ke strážnickému festivalu přiblíží folklorní škola, její autoři se zamýšlejí nad přesahem a jistou nadčasovostí odkazu J. Juráška, jenž je ve festivalových souvislostech nesporný a mnohohrstevnatý. Chybět nebudou archivní ukázky z pořadů, na nichž se autorsky podílel.

DĚTSKÝ DVŮR

NA JARMARKU (DS)

**Sobota 28. 6., 10.00 – 15.00, skanzen – areál staveb
z luhačovického Zálesí**

Autorky: *Kristýna Kubíčková*
Magdaléna Chrpová

Mašle, mašličky, pentle, pentličky, pro panny i ženičky! Botky z nejjemnější kůže pro mládence i pro muže! Na pátek i na svátek kožíšek neb kabátek! Hrrrrnce drátuju, letuju!

Je to tak, letos se ve strážnickém Dětském dvoře přeneseme na jarmark. Naučíme se písně a tance o řemeslnících, kterých bylo na každém výročním trhu jako hub po dešti. Jistě k nám zavítají i všelijací komedianti! Od prodejce kramářských písní a potulného malíře až po představení kočovného loutkového divadla, pro každého máme něco! A koho bude honit mlsná, může si společně s pekařkou Petrou Burianovou vyrobit vynikající oplatky.

Tak přijďte, lidičky, mladí aj staří, na jarmarku v Dětském dvoře, tam se dobře daří!

Účinkují:

Magdaléna Chrpová
Kristýna Kubíčková
Petra Burianová
Juraj Hamar
FS Pramínek při ZUŠ Černošice

PŘEHLÍDKA TRADIČNÍCH ŘEMESEL

**Sobota 28. 6., 10.00 – 17.30,
skanzen-areál**

Autor: *Josef Svoboda*
Inspice: *Lucie Šaurová*

Výběr letošních výrobců představujících se na Přehlídce tradičních řemesel je jako každoročně veden myšlenkou seznámit veřejnost se současnými držiteli ocenění ministra kultury *Nositel tradice lidových řemesel*. Ocenění vzniklo jako reakce na usnesení 25. Generální konference UNESCO (1989), z níž vzešel dokument „Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury“. V něm se všechny členské země vybízejí, aby věnovaly zvýšenou péči dosud živému kulturnímu dědictví, k níž patří též podpora lidových řemesel a rukodělné výroby. Ministerstvo kultury akceptovalo tyto podněty a v českých podmínkách zahájilo projekt nazvaný *Nositelé tradice lidových řemesel*. Jeho cílem je především podpora zánikem ohrožených odvětví tradičních řemesel, kterým se věnuje stále méně výrobců.

Navržení kandidáti na ocenění musí prokázat komplexní znalosti svého oboru a vynikající kvalitu zhotovovaných výrobků. Současně se hodnotí také jejich aktivity na poli prezentace a popularizace dané výroby, jakož i snaha o předávání znalostí dalším zájemcům a pokračovatelům. Záměrem je ocenit takové jednotlivce, kteří budou i v následujících letech aktivně pracovat a svoje znalosti zprostředkují další generaci výrobců.

Titul byl poprvé udělen v roce 2001 a od té doby ho získalo přes devadesát výrobců z Čech, Moravy a Slezska. S některými z nich jste se měli možnost seznámit již v minulých letech, letos své řemeslo představí:

Hana Buchtelová, Malá Vrbka – tkaní na stavu
Zdeněk Bukáček, Krouna – soustružené hračky
Jiří Danzinger, Olešnice – výroba modrotisku
Ludmila Farkašová, Hroznová Lhota – výřezová vyšivka
Petr a Zlatuše Hejdovi, Hluk – výroba krojové obuvi a opasků
Marcela Hrabovská, Želešice – kraslice zdobené slámou
Jiří Hýža, Kelč – výroba krojové obuvi
František Joch, Strážnice – lidový modrotisk
Alexandra Kaňovská, Dubňany – tradiční fajáns
Vít Kašpařík, Velké Karlovice – tradiční hudební nástroje

Ludmila Kočíšová, Vnorovy – výroba figurek
z kukuřičného šustí
Jarmila Kraváčková, Babice – výšivka na výřez
Milan Michna, Brno – tradiční kovářství
Antonín Moštěk, Vlčnov – lidová keramika
Petr Mužík, Velké Karlovice – výroba perleťových spon
Alexandr Slavík, Krumvíř – řezbářství reliéfních forem
na potraviny
Miroslav Stecher, České Budějovice – výroba lidových
hudebních nástrojů – českých dud
Martin Tomašík, Josefov – výroba krojové obuvi
Jarmila Vitoslavská, Třebíck – výroba tradičních
hanáckých krojů
Marie Vlčková, Uherský Ostroh-Kvačice – batikované
a zelové kraslice z Uherskoostrožska

Příjemnou atmosféru jarmarku doladí **Cimbálová muzika
z Vacenovic.**

FESTIVALOVÉ KINO TELEVIZE NOE

Sobota 28. 6., 10.00 – 18.00, budova zámku

Produkce: *Vítězslav Jaroš*

10.00

U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – Řemeslo má zlaté DNA (2025), 72 min

Lidová muzika z Chrástu se s chutí věnuje tematickým projektům. Jak je to s řemesly a jejich zlatou DNA? Dozvíme se U nás aneb Od cimbálu o lidové kultuře.

11.15

Sedmihlásky – U suseda zahradečka (2019), 4 min

Pojďte si s námi zazpívat lidovou písničku z Laška, společně s Noemi Přádkovou a CM Malý Buriánek z Kopřivnice.

11.20

O Zdence Jelínkové a lidovém tanci / MFF Strážnice 2021, 55 min

O Zdence Jelínkové, sběratelce lidových tanců a dětského folkloru, folkloristce i nositelce taneční tradice si s Magdalenou Maňákovou budou povídat Martina Pavlicová a Jana Polášková. Zahraje Hornácká cimbálová muzika Petra Galečky z Lipova a zatančí páry z celého Hornácka.

12.15

Poletuchy – na skok do Kutné Hory (2023), 38 min

Jožin se rozhodl prozkoumat krásy města s historií sahající až do 13. století. Dechberoucí kostnice, tajemné podzemí či historické nadzemí zapsané v UNESCO a chrám svaté Barbory. Vydejte se spolu s Jožinem na cestu.

12.55

U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – Ruce ke krásě (2023), 82 min

Dílo Kornélie Němečkové (1932–2024) je typické především vystřihovanou grafikou a obrázky, které se inspiroují ve starých obyčejích a folkloru. Poutavé vyprávění výtvarnice doprovodí CM Husličky při ZUŠ Uherské Hradiště.

14.20

Sedmihlásky – A my máme kozu tú (2024), 5 min

Pojďte si s námi zazpívat lidovou písničku z Ratíškovic! Účinkují děti z DFS Rozmarýnek a CM Malena.

14.25

Z velké knihy /MFF Myjava 2019, 82 min

Přenos programu 60. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Myjava 2019 z amfiteátru Trnovce.

15.50

NAŠI – Osobnosti lidové kultury: Naděžda Urbášková (2023), 18 min

Medailon zakládající členky Sdružení Telepace (později TV NOE), vynikající interpretky lidových písní, dramaturgyně, moderátorky a scenáristky Naděždy Urbáškové.

16.10

Poletuchy – na skok do propasti (2020), 42 min

Co tentokrát Jožin poznal a uviděl na březích řeky Bečvy, je opravdu hodně zajímavé. A tak i díl Poletuch nazvaný Na skok do propasti potvrdí, kolik je u nás pozoruhodností.

16.55

U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře – O vlčnovské jízdě králů (2024), 80 min

Starobylý obyčej, od roku 2011 zapsán na seznam UNESCO, za hudebního přispění Vlčnovských boudových umělkyň a CM Čardáš přiblíží a do Vlčnova vás pozvou Marta Kondrová, Petr Kašpařík, Petra Kučerová Brandysová a také dva králové – Petr Šobán, král z roku 1985 a otec Filipa Šobáně, krále roku 2023.

JARMARK CHUTÍ A VŮNÍ

Sobota, 28. 6., 10.00 – 19.00, U amfiteátru Zámek

Autorka:

Marie Sýkorová

Devátý ročník Jarmarku chutí a vůní se uskuteční na malebné louce Šance u Černé brány – a vy byste u toho rozhodně neměli chybět. Tento jedinečný trh je oslavou poctivé regionální gastronomie a tradičního řemesla. Své lahůdky zde nabídnou lokální farmáři, producenti i nadšení výrobci, kteří vaří a tvoří srdcem.

Na jarmarku se přenesete zpět v čase – do dob, kdy se v kuchyních vařilo pomalu, s láskou, na kamnech a z několika málo surovin vznikala jídla, na která se dodnes vzpomíná. Možná ucítíte vůně, které znáte z dětství, z kuchyně své babičky. Tady nenajdete polotovary ani náhražky – jen poctivé produkty připravené s úctou k tradici.

Ochutnáte i zakoupíte celou paletu regionálních specialit: čerstvé mléčné výrobky, ručně vyráběné sýry, domácí uzeniny, marmelády, džemy, sirupy, bylinkové čaje, domácí hořčice či tradiční koláče. Chybět nebudou ani oblíbené *patenty*, *báleše* nebo škvarkové *pagáče*. Každý vystavovatel nabídne originální recepturu a vlastní příběh, který za jeho výrobkem stojí.

Nezapomínáme ani na nejmenší návštěvníky – připraven je klasický dřevěný kolotoč, který zaručeně vykouzlí úsměv na dětských tvářích. A zatímco se děti točí a radují, rodiče si mohou v klidu vychutnat pohodovou atmosféru jarmarku.

Součástí programu bude také tematický kvíz, kde si můžete otestovat své znalosti o gastronomii i o zajímavostech našeho regionu.

Atmosféru jarmarku doplní od 10 do 12 hodin Cimbálová muzika Vojšica, která dodá správnou náladu k ochutnávkám regionálních specialit.

Přijďte si užít den, který potěší všechny smysly – těšíme se na Vás!

Účinkují:

CM Vojšica, Strážnice

ZBOJNÍCI POD PLATANY

PROGRAM S TANEČNÍMI A HUDEBNÍMI WORKSHOPY

Sobota, 28. 6., 10.00 – 22.00, louky u Platanové aleje

Neděle 29. 6., 10.00 – 14.00, louky u Platanové aleje

Autoři:	<i>David Pavlíček</i> <i>Adéla Mikulica</i>
Hlavní inspicie:	<i>Zdeněk Gloz</i>
Inspice:	<i>Miroslava Maňásková</i> <i>Adam Jakšík</i> <i>Kristýna Pavlíčková</i>
Odborná spolupráce:	<i>Stanislav Marišler</i> <i>Lenka Fučíková</i> <i>Jan Kysučan</i> <i>Rudolf Danajovič</i>

I letos vás, jako správní zbojníci, obereme jen o 45 minut vašeho času, z každé hodiny, kterou u nás strávíte. Jako náhradu nabízíme dobrou snídani, odvážné zpívání, výuky tanců, rozhovory s báječnými lidmi, humor, smích a spoustu dalších zajímavostí.

Jen tady u nás se z diváků můžete proměnit v účinkující.

Sobota 28. 6.

10.00 – 11.00	SNÍDÁME S KOŇADRAMI Snídání a zpívání s ženským sborečkem z Vracova
11.00 – 12.00	KRAJANÉ Z USA Povídání a vystoupení TS Omladina z Chicaga
12.00 – 13.00	HOPSA, HEJSA, UČÍ KEJSA Folk it pro jednotlivce v podání Jana Kysučana
13.00 – 14.00	VALAŠSKO 100LETÉ Hraní, zpívání a povídání o zakladateli Jasénky Zdeňku Kašparovi
14.00 – 15.00	S DOLINOU DO SKOKU Figurální tance se SPT Dolina a CM Perenica

15.00 – 16.00	TANCE Z CHRUDIMSKA
Průvodce tanečním pořádkem na zábavě
v Zaječicích u Chrudimě
16.00 – 17.00	KARAOKE S FRIŠKOU
Přijďte si zazpívat tu svou
17.00 – 18.00	FOLK IT PRO DVA
Párové lidové tance v nové podobě
18.00 – 19.00	KOSTELECKÝ ČARDÁŠ
Taneční škola se Stanislavem Marišlerem
19.00 – 20.00	PUTOVALI HUDCI
Vystoupení TS Hradišťan a VCM ZUŠ
Smetanova Brno
20.00 – 21.00	JAK JE V POSTŘEKOVĚ HEZKY
Jak se tančí a zpívá v Postřekově
na Horním Chodsku
21.00 – 22.00	LIDOVÉ PÍSNĚ Z JIHOZÁPADNÍCH ČECH
Hraje a zpívá Mladá dudácká muzika
Strakonice

Neděle 29. 6.

10.00 – 11.00	TOČENÉ S RADHOŠTĚM
Taneční škola s VSPT Radhošť
11.00 – 12.00	DANAJE S DANAJEM
Taneční škola se SLPT Danaj a CM Krepina
12.00 – 13.00	CIFRUJ AKO GORAL
Taneční škola se Stanislavem Marišlerem
13.00 – 14.00	DĚTIČKY A PÍSEŇ SLOVÁČKA
Největší pěvečtí talenti z těch nejmenších
za doprovodu Vlastimila Ondry

Účinkují:

CM Friška, Kyjov
CM Krepina, Strážnice
CM Perenica, Uherské Hradiště
CM Repetuša, Kyjov
FS Jasénka, Vsetín

Mladá dudácká muzika Strakonice
Muzikaša, Nivnice
Národopisný soubor Kohoutek, Chrudim
Národopisný soubor Postřekov
SLPT Danaj, Strážnice
SPT Dolina, Staré Město
Taneční skupina Omladina – Ústředna moravských spolků
(United Moravian Societies), Chicago, USA
Taneční soubor Hradišťan, Uherské Hradiště
VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm
Velká cimbálová muzika ZUŠ Smetanova, Brno
Ženský sboreček Koňadra, Vracov
Rudolf Danajovič
Lenka Fučíková
Eva Kuminková
Jan Kysučan
Magdalena Maňáková
Stanislav Marišler
Vlastimil Ondra a dětští zpěváci ze Slovácka

BĚŽÍ VODA, BĚŽÍ

POŘAD DĚTSKÝCH FOLKLORNÍCH SOUBORŮ (DS)

Sobota 28. 6., 10.30 – 12.00, skanzen-amfiteátr

Autor a režie: *Barbora Vlčková*
Inspice: *Ivana Drbohlavová*
Anna Pohořálková
Vlastimil Pohořálek

Běží to v potoku od roka do roku
a vždycky dopředu a nikdy dozadu.

Voda. V přírodě jako živá bytost stále někam putuje, neustále se proměňuje ve svém koloběhu a díky ní se všechno zelená, roste, žije. Také pro člověka je voda základní podmínkou života, ale naučil se ji využívat i jako pomocníka při práci. Když voda roztočí kola mlýna, to to klope!

Očistnou sílu vody vnímáme nejen v praktické podobě, kdy ji používáme k omývání věcí, praní prádla, umýváme v ní svá těla a v podobě slz pak odplavuje bolesti a zranění našich duší, ale také v symbolické podobě, kdy voda obřadně odplaví zimu – Mařenu, Morenu, Smrtku..., všechno staré – a nastává nový život, jaro.

Pro děti je voda velkým zdrojem zábavy. Potok býval místem osvěžení, kam si děti chodily v létě hrát a vymýšlely spoustu her. V zimě si zase užívaly sněhové radovánky. Kolik jste se nastavěli sněhuláků? Pozorovali jste sněhové vločky? A jak to fičelo na saních z kopce dolů!

Pohádkový nádech dostává voda v rybníce, spojovaná s vodními bytostmi. Vyprávěné pohádky vedly k rozvoji dětské fantazie a vodník ožíval v jejich hrách. Magickou moc připisovaly vodě také dívky, které k přivolání chlapců prováděly s vodou obřady, nejen na Štědrý den.

A víte, co je to *hubáň*?

Nechejte se unášet na vlnách dětského pořadu, kterým vás provede tančící voda v různých podobách.

Scénosled:

1. Jaro je tu – Úsměv
2. Pletla sem, pletla sem, propletala sem – Hlubinka
3. U potoka, u voděnky – Rosénka
4. Při potoce – Malý Troják
5. Dešti, milý dešti – Hlubinka
6. Mlynáři, pšeničku vezem! Semeleš? – Úsměv
7. Hastrmana ženili – Rosénka
8. Su to žaby? Nebo baby? – Úsměv

9. Choroše a hubáně – Malý Troják
10. Přijel k nám bílý kůň – Hlubinka
11. Nesu, nesu vodu o vánočním hodu – Hlubinka
12. Společný závěr

*Vodu pohybově a tanečně ztvárňují dívky tanečního oboru ZUŠ Strakonice

Účinkují:

DFS Hlubinka, Ostrava, ved. Barbora Vlčková

CM Lopoň, Opavsko, ved. Eva Faruzelová

CM ZUŠ Opava, Opava, ved. Roman Kubala

CM Štverák, Valašská Bystřice, ved. Lukáš Adamec

DFS Malý Troják, Valašská Bystřice, ved. Tereza Vlčková

DFS Úsměv, Opava, ved. Soňa Wenzelová

FS Rosénka, skupina Košulenska, Praha, ved. Zuzana Cílová

Muzika Rosénka, Praha, ved. Filip Cíl

Žákyně tanečního oboru ZUŠ Strakonice, ved. Alice Janotová

Muzika – bývalí žáci ZUŠ Strakonice

– úpravy písní Kristýna Hodinová

MUSEQUALITY

Sobota 28. 6., 11.00 – 12.00, synagoga

– omezená kapacita sálu

Sobota 28. 6., 14.00 – 15.00, synagoga

– omezená kapacita sálu – repríza

Autor:

Lukáš Holubík

Co se stane, když vedle sebe postavíme klasicistní virtuozitu a naturalistickou folklorní tradici? Obstojí cimbál při interpretaci děl přelomu 17. a 18. století? A jaká hudba vlastně zněla za zdmi strážnického zámku? Na tyto otázky přinese odpověď koncertní program uskupení MusEquality, které s nadšením přijalo pozvání k účasti na jubilejním ročníku Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice.

Označení „vážná hudba“ může evokovat obraz uhlazené atmosféry koncertního sálu a orchestru hrajícího dlouhé symfonie. Přitom skladatelé nezřídka čerpali inspiraci i z hudby lidové – z nápěvů, rytmů i temperamentu venkova. Pojdte s námi přenést klasická díla zpět do prostředí, ze kterého sama vzešla. Během koncertu se vydáme cestou dramatického baroka přes živelnou romskou hudbu, něžný romantismus až po rytmický chanson. Nebude chybět ani svěží klasicismus, který nás naladí na provedení skladby pocházející přímo z hudebního archivu strážnického zámku.

Uvedený hudební výčet není pouhým reliktem minulosti, nýbrž živou a tvárnou hodnotou, která stále inspiruje nové generace. Ať už patříte mezi milovníky vážné hudby, nebo vám srdce bije pro folklor, zveme vás na hudební setkání, při němž se oba světy prolnou v jedinečný dialog.

Program:

1. „Vojake sheja“ – tradiční romská píseň
2. Antonio Vivaldi: Triová sonáta d moll, op. 1 č. 12, „La Follia“
3. Joseph Haydn: Klavírní trio č. 39 G dur (Presto)
4. Reinhold Glière: Intermezzo a Tarantella, op. 9
5. Popelka: Divertimento in C
6. Zoltán Kodály: Kállai kettős
7. Tony Muréna: Indifférence
8. Béla Bartók: Rumunské lidové tance, Sz. 56, BB. 68
9. Antal Béla Babai: Caprice Tzigany

Účinkují:

Viktor Janoštín – housle

Lukáš Janoštín – housle/viola

Jaromír Žižka – akordeon

Michal Procházka – cimbál

Lukáš Holubík – kontrabas

FOLKLORNÍ KLUB

SLOVÁCKÁ ČÍTANKA ANEB VYBRÁNO
ZE ZLATÉHO FONDU REGIONÁLNÍ LITERATURY

JIŘÍ JILÍK: JDU SLOVÁCKEM KRÁSNÝM

Sobota 28. 6., 11.30 – 12.30, stan u stodoly z Hrušek

Autor, režie: *Helena Beránková*
Spoluautor: *Jiří Jilík*
Přednes textů: *Jiří Jilík*
Inspice: *Marie Jarošová*
Bohumila Jilíková

Jiří Jilík (*1945, Praha) je publicista, spisovatel, vydavatel, nositel řady literárních cen, čestný občan obce Vlčnov. Vystudoval učitelství a muzeologii na brněnské Masarykově univerzitě; učil ve Vlčnově, působil v regionálním tisku (*Slovácká jiskra*, *Malovaný kraj*, *Slovácké noviny*), ve filmové tvorbě (Filmové studio Gottwaldov) a v muzejnictví (Slovácké muzeum). Od počátku 70. let 20. století až dosud se angažuje v přípravě Vlčnovských slavností s jízdou králů, pro něž připravuje a moderuje folklorní pořady. Je spoluzakladatelem Historické společnosti Starý Velehrad a Expedice Chřiby a členem Syndikátu novinářů ČR a Klubu autorů literatury faktu.

Pro strážnický folklorní festival Jiří Jilík téměř dvacet let připravoval komorní pořad *Folklorní klub – Slovácká čítanka*. V něm divákům představil řadu regionálních spisovatelů – známých, méně známých i pozapomenutých.

Zejména pro kvality jeho literární tvorby nastal čas dát slovo i Jiřímu Jilíkovi spisovateli. *Rebelové proti všednosti*, *Jdu Slováckem krásným*, *Žitkovské čarování*, *Tajemná jízda králů*, sbírky pověstí z Chřibů a Bílých Karpat, naposledy pohádky *O Čutorkovi* – na úplný výčet jeho dosud vydaných knih a publikovaných kratších textů nemáme prostor.

V letošní *Slovácké čítance* s podtitulem *Jdu Slováckem krásným* zazní v autorově přednesu úryvky z knih, v nichž vzdal hold všem, kdo dělají Slovácko Slováckem – muzikantům, zpěvákům a tanečníkům, vinařům, řemeslníkům, obyčejným i neobyčejným lidem. A také krajině Slovácka.

Účinkují:

Jiří Jilík

FS Věneček, Kunovice

Gajdoši z Kopanic, Starý Hrozenkov

CM Oskoruša, Uherské Hradiště

FOLKLORNÍ ŠKOLA

LIDOVÝ ODĚV V PROMĚNÁCH ČASU

**Sobota 28. 6., 13.00 – 14.00, budova zámku
– přednáškový sál**

Autorky:

Petra Hrbáčová

Markéta Vašulková

Tradiční lidový oděv byl v minulosti komplexním systémem, v němž se odrážely nejen estetické preference daného regionu, ale především hluboce zakořeněné normy sociálního chování, rituálního života a komunitní příslušnosti. Stejně jako dnes volíme různé typy oděvu podle konkrétní společenské situace, také dříve existovalo propracované vnitřní členění oděvu na pracovní, všední, polosváteční, sváteční a obřadní. Tato hierarchie nejenže určovala, co si obléci na nedělní bohoslužbu, taneční zábavu či na svatbu, ale také reflektovala věk, rodinný stav či sociální status nositele.

Folklorní škola se zaměří na významovou bohatost a funkční variabilitu lidového odívání v moravských regionech a současně otevře diskuzi k otázkám autenticity a interpretace kroje v rámci dnešního folklorního hnutí. Upozorní na zásadní rozdíl mezi živou krojovou tradicí a stylizovanou scénickou prezentací a na úskalí zjednodušujících přístupů, které vedou k nivelizaci historických a regionálních specifik.

Součástí programu bude komentovaná prezentace vybraných forem tradičního oděvu tak, jak byl používán ve své době – nikoliv jako estetický objekt, ale jako funkční, sociálně kódovaný a kulturně významný prvek každodennosti. Návštěvníci se mohou těšit na konkrétní příklady demonstrováné dobovými ikonografickými dokumenty ze soukromých i muzejních sbírek.

ZPĚVÁČCI

Sobota 28. 6., 13.00 – 14.30, amfiteátr Zahrada (DS)

Autor:	<i>Zdeněk Vejvoda</i>
Odborná spolupráce:	<i>Magdalena Múčková</i> <i>Kateřina Kovaříková</i>
Konference:	<i>Matěj Vejvoda</i>
Konference ze záznamu:	<i>Magdalena Múčková</i> <i>Kateřina Kovaříková</i> <i>Zdeněk Vejvoda</i>
Inspice:	<i>Jana Frühaufová</i> <i>Martin Bláha</i>

Komponovaný hudební pořad lidových písní z Čech, Moravy a Slezska v podání dětských sólistů se opírá o výsledky regionálních a zemských kol soutěže *Děti a píseň – Zpěváček 2025*.

Uchování a předávání regionálního písňového repertoáru se dnes neobejde bez probuzeného zájmu mladé generace o vlastní kulturní dědictví, bez nadšených a obětavých pedagogů, rodičů a vzorů v podobě současných nositelů hudební a pěvecké tradice toho kterého kraje. Nejdůležitější je však právě motivovaný dětský talent přístupný mezigeneračnímu dialogu i dobrodružným výletům do historie vlastního kraje, obce či rodiny. Podpořit takové vnímavé dětské osobnosti a všechny dospělé z jejich rodinného, školního a souborového zázemí chce přehlídkový pořad v rámci MFF Strážnice.

Účinkují:

finalisté regionálních kol soutěže Zpěváček vybraní hudebními dramaturgy Českého rozhlasu a iFolklorního rádia:

6 zpěváků z jižní Moravy, 5 ze severní Moravy a Slezska,
4 z Čech

Doprovodné dětské kapely:

CM Vonička, Havířov, ved. Martin Gelnar

Dětská lidová muzika Notičky, Řevnice, ved. Lenka Kolářová

Velká cimbálová muzika ZUŠ Smetanova, Brno,
ved. Kateřina Kovaříková a jejich hosté

SLAVNOSTNÍ PRŮVOD

Sobota 28. 6., 15.00 – 17.00, město

Autorka: *Barbora Říhová*

Konference: *Gabriela Dobišová*

Slavnostní průvod městem je chvíle, kdy se kroje provětrají, boty roztančí a muzikanti naladí nejen nástroje, ale i dobrou náladu. Každý pohyb v průvodu je živou připomínkou těch, kdo nám odkázali písně, tance i kroje – a právě proto neodmyslitelně patří ke strážnickému festivalu.

Přijďte se podívat, jak tradice umí jít po svých a jak se ulice Strážnice promění v pestrobarevné jeviště, kde se setkává krása českého, moravského i slezského folkloru. Každý soubor přináší svůj příběh, svůj půvab, svůj hlas. A nejen naši – i hosté ze zahraničí s sebou nesou kus své domoviny, vůni jiných krajů a rytmy.

Průvod vychází od Skalické brány a vyvrcholí krátkým, ale srdečným vystoupením všech zúčastněných na náměstí Svobody.

tourist edition
look

Sobota 28. 6., 16.00 – 17.00, budova zámku
– přednáškový sál – omezená kapacita sálu

Autor, průvodní slovo: *Michal Škopík*

„Už je to málem 30 let. Já sám jsem všechny ty Strážnice prožil a mnohdy proverboval, a teď vás chci provést vším tím pěkným, co se tady z tradičního českého a slovenského muzikantství navršilo a co všechno Československý rozhlas zaznamenal. Z toho všeho vám přirozeně můžeme nabídnout jen drobtý, ale zato ty nejvoňavější. A tož vraťme se – jsme v roce 1946. Zaposlouchejme se do cifer hrubovrbeckého primáše Jožky Kubíka a jeho kapely. To je náš nejstarší strážnický snímek.

Vítězslav Volavý, 1974

Co si představíme, když se řekne živá píseň? Pro řadu z nás to bude jedinečná písňová monografie slováckého města Strážnice z pera Vladimíra Úlehly, jednoho z inspirátorů strážnického festivalu, osobnosti vsutku renesanční. Na dochované fotografii z průvodu prvních strážnických slavností v roce 1946 kráčí profesor Úlehla s výrazem navýsost spokojeným. Podařilo se něco dobrého, světlo světa spatřila další „živá píseň“: festival, který letos ožívá již po osmdesáté. V našem pořadu však bude řeč o „třetí“ živé písni, která se zrodila v první polovině 70. let minulého století, a o její rodině.

V roce 1975 vydal Supraphon komplet tří LP gramofonových desek pod názvem Živá píseň Strážnice, který připravil rozhlasový redaktor Jaromír Nečas. Šlo o výpravnou edici s rozsáhlým bookletem a v pozadí s nenápadnou, leč mimořádně precizní prací s rozsáhlým archivem rozhlasových zvukových snímků z festivalu. Tento významný počín se stal východiskem série zahrnující další dvě gramofonové desky a kompaktní disk. Do jeho rodiny můžeme směle počítat také zvukové nosiče, které vydal Národní ústav lidové kultury. Koneckonců ten poslední z roku 2015 mu vzdal poctu i svým názvem.

K letošnímu jubileu jsme se rozhodli nahlédnout do historie festivalu právě prostřednictvím zvukových nosičů a podhoubí, ze kterého vyrůstaly. Vzhledem k enormnímu rozsahu a časovému záběru nahrávek jde nutně o výběr. Drobty, ale ty nejvoňavější. Snad se nebudete zlobit, že budeme věnovat

pozornost převážně zvukovým dokumentům starším a často zvukově méně dokonalým.

A kde začneme? V roce 1974 v brněnském studiu tehdejšího Československého rozhlasu, kde redaktor Jaromír Nečas společně s tehdejším ředitelem strážnického ústavu Vítězslavem Volavým připravovali sérii rozhlasových pořadů mapujících osmadvacet ročníků festivalu. Právě zde byly položeny pevné základy budoucích edičních projektů. V. Volavý se stal zasvěceným a zaníceným průvodcem tohoto cyklu. Osobní vzpomínky na první ročníky, napětí strážnických soutěží a jejich vítězové (zpravidla budoucí hvězdy folklorního nebe), atmosféra probdělých nocí a zpěv ptáků, který probouzí unavené ctitele lidové písně do jasného rána.

Jak je v našem programu dobrým zvykem, připomeneme nejenom lidovou hudbu a píseň, ale také hlasy významných osobností, které jsou spojené se Strážnicí a s jejím obrazem ve zvukových nosičích a rozhlasových pořadech. Nebudete ochuzeni o nejstarší snímek muziky Jožky Kubíka (z roku 1946), uslyšíte hlas Vladimíra Úlehly, primáše Samka Dudíka a jeho kapelu a řadu dalších. Zvláštní místo si pak zaslouží osobnost Jaromíra Gelnara (1931–1990), etnomuzikologa, rozhlasového redaktora a editora významných zvukových edicí.

Zaposlouchejme se spolu znovu do starých nahrávek, ze kterých před námi vystupují svědci minulosti a tvůrci neopakovatelného díla – této živé písně Strážnice, která ani po osmdesáti letech neztrácí nic ze své působivosti a kouzla.

JÍZDA KRÁLŮ

PROMÍTÁNÍ FILMU S ÚVODNÍM SLOVEM J. JILÍKA

Sobota 28. 6., 17.30 – 18.45, přednáškový sál

Autor: Jiří Čevela

Mimořádnou událostí na MFF Strážnice 2025 je projekce snímku *Jízda králů* při příležitosti životního jubilea Jiřího Jilíka (* 1945). Tento publicista, scenárista, pedagog a organizátor je po dlouhá léta autorsky spjat se strážnickým festivalem, v posledních desetiletích především s programy zaměřenými na reflexi lidové tradice v beletrii. Zejména však stál u vzniku programové koncepce Vlčnovských slavností s jízdou králů, působil zde dlouhodobě jako předseda programové rady, autor i režisér pořadů. Jeho tvůrčí přínos přesahuje dále do oblasti povídkové tvorby s lidovou tematikou a do filmu, a to nejen populárně-naučného, ale také dokumentárního.

Většinu zmíněných aktivit Jiřího Jilíka v sobě snoubí TV film *Jízda králů*, který vznikl podle jeho scénáře. Samotnému promítání bude předcházet úvodní slovo jubilanta.

Jízda králů, 1989, 49 min, režie Rudolf Tesáček

Ondra Tomala, budoucí vlčnovský „král“, a jeho dědeček žijí přípravami na velkou slavnost – jízdu králů, která se koná ve Vlčnově každou poslední neděli v květnu. Děda vymýšlí historky o svých dobrodružstvích s americkými indiány. Když se Ondra dozví, že děda byl ve skutečnosti po celou dobu své nepřítomnosti ve vězení, neví, jak se s tímto faktem ve vztahu k milovanému dědečkovi vyrovnat. Tak se z něho, podobně jako při obřadu jízdy králů, stává mladý muž.

MUZIČKY

TVŮRČÍ DÍLNA INTERPRETACE LIDOVÉ HUDBY PRO MLÁDEŽ (DS)

Sobota 28. 6., 17.30 – 18.50, skanzen-amfiteátr

Autor, konference: *Magdalena Múčková*

Odborná spolupráce: *Jiří Petrů*
Petr Petrů

Inspice: *Anna Habancová*
Marek Habanec

Muzičky jako tvůrčí dílna dětských a mládežnických muzikantů interpretujících lidovou hudbu je určena pro mládež od dvanácti let. Koná se každoročně od roku 2006, od roku 2008 je jejím pořadatelem Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Cílem projektu je podpora dětského a mládežnického muzicírování, jehož nebývalý rozmach u nás s potěšením sledujeme zvláště v posledních letech. V roce 2019 došlo k inovaci koncepce projektu a zaměření na hudební tradice konkrétní národopisné oblasti. Po Strážnicku, Hornácku a Uherskohradištsku byl poslední ročník věnován Kyjovsku. Výsledek máte možnost zhlédnout v našem pořadu. Téměř sto mladých muzikantů z různých koutů Moravy a Slovenska pod vedením zkušených lektorů z Kyjovska poznávalo regionální specifika lidové hudby a tance tohoto slováckého subregionu.

Účinkují:

Účastníci projektu Muzičky 2024 – Hrajeme Kyjovsko
Velká cimbálová muzika ZUŠ Kyjov, ved. Petr Petrů

DOMOVINA 2025

POŘAD NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN ŽIJÍCÍCH V ČESKÉ REPUBLICE

Sobota 28. 6., 17.30 – 19.00, amfiteátr Zahrada

Autor, konference:	<i>Martin Šimša</i>
Produkce:	<i>Marie Sýkorová</i>
Inspice:	<i>Ilona Nová</i> <i>Terezie Řánková</i>

Pořad *Domovina* se v programu MFF Strážnice objevuje pravidelně každé dva roky již od roku 1995. Hlavním cílem je představit kulturní dědictví národnostních menšin žijících na území České republiky. Autorem původního konceptu pořadu byl někdejší ředitel NÚLK Jan Krist, po němž v roce 2023 převzal štafetu současný ředitel Martin Šimša.

Poloha naší země uprostřed Evropy předurčila toto území k mísení různých etnických proudů, které po staletí utvářely naši kulturu. Vedle Čechů to byli již od středověku především Němci, vítaní kolonisté pohraničních pralesů a horských oblastí, a stejně tak i Židé – zakladatelé městského peněžnictví. Romové přišli na území habsburské monarchie na počátku 15. století a jak dokládají mnohé naše lidové písně, šlo často o zručné kováře a muzikanty. Chorvaté uprchli na Moravu před tureckou expanzí teprve na konci 16. století a žili zde v úzkém kontaktu s místním českým a německým obyvatelstvem až do tragického období následujícího po druhé světové válce. V 19. století přišli do okolí Brna proslulí bulharští pěstitelé zeleniny a společná Československá republika přivedla do našich měst nejen Slováky, ale také Maďary, Rusíny či Ukrajince ze Zakarpatí. V důsledku občanské války pak po roce 1948 přibýly stovky řeckých rodin, které se usadily především v pohraničních a průmyslových oblastech – v Krnově, na Ostravsku, v severních Čechách, později také v Brně a Praze. Oproti tomu Vietnamci k nám zpočátku přicházeli jako zaměstnanci ve výrobě, za nimiž teprve s velkým odstupem přijížděly rodiny budující společně vlastní podnikání.

Všichni dohromady vytvářejí barvitý kaleidoskop barev, rytmů a tónů, se kterým se dnes představí strážnickému obecenstvu.

Scénosled:

1. Tance z Parchovan – Limbora, Praha
2. Lidové písně ze Szatmáru – Tiszavirág – Svaz Maďarů, Brno
3. Německé lidové tance – Hřebečský taneční soubor, Moravská Třebová
4. Pásmo ukrajinských písní – Kupava, Brno
5. Židovské tance *Přemyšl před a po* a *Rokdim Al Hamayim* – Yocheved, Třebíč
6. *Skok przez skóre* – Regionální tým Błędowice
7. Bulharské lidové písně a tance – Pirin, Brno
8. Gruzínské lidové písně *Heya Moli a Adžaruli* – Haeri, Praha
9. Tanec se slaměnými klobouky „Nón“ (*Múa nón lá*) a Vějířový tanec (*Múa quạt*) – Viet up, Praha
10. Tance z Pontu – Antigoni, Krnov
11. *Vojniční skokan* – Pálava, Mikulov
12. Čardáš z Ostrova – Poľana Brno

Účinkují:

Antigoni, Krnov, ved. Olga Abramidu
Haeri, Praha, ved. Šárka Seifertová
Hřebečský taneční soubor, Moravská Třebová,
ved. Irena Kuncová a Eva Matušincová
Národopisný spolek Pálava, CM Píšťalenka a senioři, Mikulov,
ved. Vladimír Michna
Regionální soubor Błędowice, ved. Dorota Pawlasová
Slovenský folklórny súbor Limbora, Praha, ved. Mária Miňová
Soubor Yocheved při ZUŠ Třebíč, ved. Hana Horká
Soubor bulharských lidových tanců Pirin, Brno,
ved. Georgi Georgiev
Ukrajinský folklorní soubor Kupava, Brno,
ved. Kateryna Mykhaylova
Tiszavirág – Svaz Maďarů Brno, ved. Tibor Sonkoly
Viet up, Praha, ved. Duc Anh Le
Vysokoškolský soubor lidových písní a tanců Poľana Brno,
ved. Petra Vaňková

PŘEDÁNÍ CEN ČESKÉ NÁRODOPISNÉ SPOLEČNOSTI ZA ROK 2024

Sobota 28. 6., 19.30 – 20.00, amfiteátr Bludník

Autor: *Martin Novotný*
Konference: *Magdalena Maňáková*

Česká národopisná společnost je vrcholná profesní organizace sdružující vědecké a odborné pracovníky v oboru etnologie, studenty etnologie a zájemce o práci v této disciplíně z jiných příbuzných oborů. Od roku 1997 uděluje každoročně ocenění významným počinům, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru. Ceny zahrnují kategorie: 1. publikace; 2. výstava/expozice; 3. projekt/akce/konference. O udělení ceny rozhodují svým hlasováním všichni členové České národopisné společnosti. Jako ocenění mimořádného počinu v oboru v uplynulém roce uděluje Česká národopisná společnost také Čestnou cenu „Pět rudých růží“.

V letošním roce byly oceněny následující počiny:

– v kategorii Odborná publikace se o první místo dělí dva počiny, a to kniha Karla Altmana *Dědictví českého trampingu. Vybrané kapitoly z historie a každodennosti svérázného fenoménu* (Praha: Academia) a publikace Marty Kondrové *Lidové kožichy ze Slovácka* (Uherské Hradiště: Slovácké muzeum);

– v kategorii Výstava/expozice zvítězila výstava *Mezi kouzly, vírou a pověrou. Magie v textech moravského venkova 18. a 19. století*, jež se konala od 30. září do 20. prosince v Moravské zemské knihovně; kurátorkou výstavy byla Anna Grůzová;

– v kategorii Vědecká konference / národopisná akce získalo nejvyšší počet hlasů pracovní zasedání Komise pro lidové obyčeje ČNS a Subkomise pro lidové obyčeje MKKK *Proměny obyčejové tradice a její současné vnímání* (11.–12. 6. 2024 ve Zlíně), jehož pořadatelem bylo Slovácké muzeum v Uherském Hradišti a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně;

– Čestná cena ČNS „Pět rudých růží“ byla udělena kolektivu pracovníků Etnografického oddělení Historického muzea Národního muzea za úspěšnou realizaci stěhování depozitářů Etnografického oddělení a zachování kontinuity činnosti tohoto pracoviště.

Studentská cena ČNS 2024

Kategorie Bakalářská práce:

Kristýna Veverková: *Kočovnictví jako součást ekonomické strategie současných cirkusů v České republice*. Ústav etnologie a středoevropských a balkánských studií. FF UK, Praha.

Kategorie Diplomová práce:

Petr Drastil: *Současný stav královniček na Moravě*. Ústav evropské etnologie FF MU, Brno.

OSMDESÁTILETÁ STRÁŽNICE

Sobota 28. 6., 20.15 – 22.15, amfiteátr Bludník
Veřejná generálka 17.00 – 19.00

Autoři:	<i>Petr Ryšavý</i> <i>Magdalena Múčková</i>
Režie:	<i>Petr Ryšavý</i>
Konference:	<i>Ondřej Studénka</i> <i>Kristýna Ryška</i> <i>David Pavlíček</i>
Inspice:	<i>Táňa Ryšavá</i> <i>Zuzana Mikscheová</i> <i>Kateřina Kovaříková</i> <i>Eva Štěrbová</i>

Osmdesát let strážnického festivalu ukazuje nenaplněné obavy sběratelů Františka Sušila a Františka Bartoše, kteří – jeden v první polovině a druhý ve druhé polovině 19. století – předpovídali zánik lidových písní, tanců, vyprávění, krojů a dalších projevů lidové kultury. Stovky folklorních souborů, muzik, zpěváků a tisíce příznivců tohoto kulturního dědictví dokazují, že pokud budeme o své tradice pečovat, nemáme se čeho bát. Pořadem *Osmdesátiletá Strážnice* oslavíme kulaté výročí festivalu a pestrý program bude živě vysílat Česká televize.

Scénosled:

1. *Festivalová znělka*
trubači Ondřej Bartoň, Tomáš Studénka, Petr Grufík,
Vojtěch Ducháček
2. *Zazpívaj, slavíčku*
zpěv Jan Gajda, Strážnický orchestr,
primáš Vítězslav Pálenský
3. *Strážnické danaje a cifra*
strážnické soubory Danaj, Žerotín, Demizón a Věčně mladý
Danaj, Strážnický orchestr, primáš Jan Gajda
4. *V širém poli hruštička*
zpěv Magdalena Múčková, housle Jan Gajda
5. *Kolečka z Dýšiny*
DFS Sluníčko, muzika Rokytí z Rokycan
6. *Kelo znoš skoků, telo moš roků*
FS Ondrášek z Frýdku-Místku
7. *Pozdrav z Velikonočního ostrova*
Mana Ma'ohi, Hanga Roa, Velikonoční ostrov, Chile
8. *Pozdrav z Afriky*
Fopack, Nairobi, Keňa

9. *Obrázky z podpolianskej svadby*
FS Mladost z Banské Bystrice, Slovensko
10. *Majdalénko Studýnková*
Zpěv Jan Zaviačič, cimbál Magdalena Múčková
11. *Ratíškovské*
FS Aldamáš z Ratíškovic, CM Malena
12. *Pred muzikú verbuňk chasa stóji*
vítězové soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého
verbuňku Rudolf Tuček, Erik Feldvabel, Štěpán Hubačka,
Ladislav Jagoš, Jakub Říha, Jakub Tomala,
Tomáš Machalínek, Martin Jelínek, CM Danaj
13. *Po valašsky od země*
odzemkáři z Valašska, CM Bukovinka
14. *Fašanková obchůzka z Hlinecka*
Vesnická skupina z Vortové a DH Hlinečanka
15. *Točené z Popova*
VSPT Radhošť z Rožnova pod Radhoštěm
16. *Roztančené hlediště*
David Pavlíček, CM Danaj
17. *Tance z oblasti Pontu*
Řecký taneční soubor Antigoni z Krnova
18. *Zmateník a Tanec smrti*
Taneční divadlo BUFO z Prahy
19. *Sedlácké z Hornácka*
taneční páry z Hornácka, HCM Petra Galečky
20. *Pozdrav z Myjavy*
FS Kopaničiarik, Kopaničiar, Kýčer, Brezová, Kopaničiarska
muzika Martina Janšta z Košarísk, Slovensko

Účinkují:

CM Bukovinka, Bystřice pod Hostýnem, primáška
Lenka Zajícová, um. ved. Kateřina Kovaříková
CM Danaj, Strážnice, primáš Jan Gajda,
um. ved. Magdalena Múčková
CM Malena, primáš Martin Polášek
DFS Kopaničiarik, Myjava (SK), ved. Lenka Konečná
DFS Sluníčko, Rokycany, ved. Alena Hirschová,
Jana Kuníková, Zdeněk Vejvoda
DH Hlinečanka, Hlinsko, kapelník Ondřej Jehlička
FS Aldamáš, Ratíškovice, ved. Jiří Kovářik, Lenka Foltýnová
FS Brezová, Brezová pod Bradlom (SK),
ved. Katarína Pagáčová a Jozef Marko
FS Danaj, Strážnice, ved. Barbora Říhová a Silvián Motičák
FS Demižón, Strážnice, ved. Jana Vaďura a Jiří Rybecký
FS Kopaničiar, Myjava (SK), ved. Róbert Madluška
FS Kýčer, Turá Lúka (SK), ved. Jaroslav Viselka

FS Ondrášek, Frýdek-Místek, ved. Lenka Dujková
FS Věčně mladý Danaj, Strážnice, ved. Zbyněk Kristoň
FS Žerotín, Strážnice, ved. Vítězslav Hořák
HCM Petra Galečky, Lipov, primáš Petr Galečka
Kopaničiarska muzika Martina Janšta z Košarísk,
Košariská (SK), primáš Martin Janšto
Kulturní sdružení Mana Ma'ohi, Hanga Roa,
Velikonoční ostrov, Chile
Lidová muzika Rokytí, Rokycany, ved. Jakub Frühauf
Řecký taneční soubor Antigoni, Krnov, ved. Irini Grigoriadu
Strážnický orchestr, ved. Magdalena Múčková
Taneční a hudební soubor Fopack, Nairobi, Keňa
Taneční divadlo BUFO, Praha, ved. Martin Pacek
trubači Ondřej Bartoň, Tomáš Studénka, Petr Grufík,
Vojtěch Ducháček
Univerzitný folklórny súbor Mladost', Banská Bystrica (SK),
um. ved. Matěj Urban
VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm, ved. Jan Ryška
Vesnická skupina z Vortové
tanečníci slováckého verbuňku a valašského odzemku
taneční páry z Hornácka
Jan Gajda
Magdalena Múčková
David Pavlíček
Jan Zaviačič

TĚLO STÁRNE, ALE TANCOVAT MUSÍ

Sobota 28. 6., 21.30 – 23.00, amfiteátr Zahrada

Autor, režie:	<i>Jiří Tománek</i>
Spolupráce:	<i>Tatiana Pálenská</i>
Konference:	<i>Klára Kamenská</i> <i>Veronika Bulová</i>
Produkce:	<i>Jarmila Vávrová</i>
Hlavní inspicie:	<i>Jarmila Borovcová</i>
Inspice:	<i>Blanka Chromečková</i> <i>Peter Štulrajter</i>

Festival „Senioři“ („vysloužilci“ z jednotlivých folklorních souborů) už čtvrtstoletí umožňuje účastníkům setkat se po létech s těmi, s nimiž se dříve vídávali téměř každoročně na regionálních či jiných slavnostech a festivalech v České republice i na Slovensku. A jsou to často setkání i po desetiletích.

Historie festivalu započala v roce 2001, kdy vznikl nápad uspořádat tuto akci nedaleko Strážnice – v Petrově-Plžích, kde se v roce 1939 konala folklorní slavnost, jakási předzvěst pozdějšího strážnického festivalu. V prvních ročnících se zúčastnily především skupiny, o kterých jsme věděli ze svého okolí, později se ozývali vysloužilci ze vzdálenějších regionů a také vznikaly další seniorské soubory a po vzoru Petrova i další festivaly.

Velmi nás potěšil zájem uskutečnit samostatný seniorský pořad na MFF Strážnice 2025, kam jsme vybrali zástupce z Čech, Moravy, Slezska i Slovenska. A výběr to nebyl lehký. Protože kdybychom dali možnost vystoupit všem, bylo by to na celý festival.

Jak se říká, s léty víno zraje a tak zrají i tito tanečníci. Nevěříte? Tak se přijďte přesvědčit!

Scénosled:

1. *Petrovské danaje* – Petrovjan a CM Josefa Šťastného
2. *Strážnické danaje* – TKM a CM Rozsocháč
3. *S gajdošem k muzice* – Břuch a CM Břeclavan
4. *Jak to u nás chodí* – Metlaři a CM Důbrava
5. *Sedlácká a verbuňk z Hornácka* – Retro Velička
a HCM Jarka Miškeřika
6. *Bílovská sedlcká* – Pozdní sběr a CM Rováš
7. *Dyž sem šel z Mlacovy* – Bartošův soubor Old stars
a CM Máj
8. *Ruská polka a Tanč* – PraHlubina
9. *Z českých písní a tanců* – Bejvávalo

10. *Starci v tanci* – Skanzen Škoda Plzeň a Hraje, kdo může
11. *A ty bača náš...* – gajdoš Juraj Dufek
12. *Spoza vrch Polani* – fujarista Imi Oravec
13. *Pri heligonkách v Detve* – Kmotry a kmotrovia z Detvy a Heligonkáři z Detvy

Účinkují:

Bartošův soubor Old stars, Zlín, ved. Pavla Omelková
 Bejvávalo, Praha, ved. Pavel Janda, um. ved. Milena Pitterová
 Břuch, Břeclav, ved. František Juráš
 Kmotry a kmotrovia z Detvy, Detva, ved. Juraj Krahulec
 Metlaři, Dubňany, ved. Zdeněk Kaňa
 Petrov, ved. Ivana Klásková
 Petrovjan, Petrov, ved. Ivana Klásková
 Pozdní sběr, Napajedla, ved. Helena Sapárová
 Prahlubina, Ostrava, ved. Kateřina Macečková
 Retro Velička, Velká nad Veličkou, ved. Simona Petříková
 Skanzen Škoda Plzeň, Plzeň, ved. Edita Králová
 TKM, Strážnice, ved. Jiří Tománek
 Imi Oravec, Košice
 Juraj Dufek, Detvianská Huta

Doprovodné muziky:

CM Břeclavan, Břeclav, primáš Jan Huňar ml.
 CM Dúbrava, Dubňany, primáš Zbyněk Šindar
 CM Josefa Šťastného, Strážnice, primáš Josef Šťastný ml.
 CM Máj, Zlín, primáš Antonín Laciga
 CM Rováš, Spytihněv, primáš Václav Holub
 CM Rozsocháč, Strážnice, primáš Petr Janík
 Heligonkáři z Detvy
 HCM Jarka Miškeříka, Velká nad Veličkou, primáš Jan Kománek
 Hraje, kdo může, Plzeň, ved. Honza Voves

NA PÁTEK AJ NA SVÁTEK

LIDOVÝ ODĚV V PROMĚNÁCH ČASU

Sobota 28. 6., 22.45 – 00.15, amfiteátr Bludník

Autorský tým:	<i>Petra Hrbáčová</i> <i>Markéta Vašulková</i>
Režie:	<i>Břetislav Rychlík</i>
Průvodní slovo:	<i>Ondřej Kokorský</i>
Technická spolupráce:	<i>David Vašulka</i>
Inspice:	<i>Darina Budíková</i> <i>Renáta Lopraisová</i> <i>Marek Mikulčík</i> <i>Daniela Slováková</i> <i>Anna Prášková</i>

Oděv je odrazem doby, místa i společenského prostředí, v němž člověk žije. Platilo to v minulosti stejně jako dnes. V současnosti máme možnost volit z široké nabídky oblečení pro různé pracovní, společenské i volnočasové příležitosti. Také v tradiční společnosti byl šatník členěn podle účelu a významu dané situace. Lidový oděv se lišil nejen regionálně, ale i podle toho, zda šlo o oblečení pracovní, všední, polosváteční, sváteční nebo obřadní. Tento propracovaný systém byl součástí kulturních norem a určoval, co je vhodné si obléci například na nedělní mši, taneční zábavu, hody či svatbu. Rozlišování podle věku, manželského stavu, společenského postavení či konkrétní události bylo samozřejmostí a oděv tak plnil nejen funkci praktickou, ale i komunikační – vypovídal o nositeli, jeho roli ve společnosti a příslušnosti ke komunitě.

V dnešní době je už jen málo oblastí, kde jsou pravidla tradičního odívání stále živá. I tam ale dochází k jejich zjednodušování nebo nevědomému porušování. Přestože argument o přirozeném vývoji kroje má své místo v živých tradicích, v rámci folklorního hnutí – které z projevů lidové kultury čerpá a programově je zachovává – bychom měli usilovat o co nejvěrnější a nejcitlivější přístup.

Program *Na pátek aj na svátek* si klade za cíl představit pestrost a význam jednotlivých podob lidového oděvu. Nechce vnímat lidový oděv jako muzejní exponát, ale jako živou součást každodenní reality minulých generací. Učinkující folklorní kolektivy nabídnou divákům pohled na kroj v kontextech, v nichž byl skutečně nošen – jako pracovní šat při každodenních činnostech i jako slavnostní oděv „nejvyšší kategorie“ pro výjimečné chvíle. Záměrem programu je nabídnout pestrobarevnou mozaiku oblečení našich předků jak

na pátek – k práci a všedním příležitostem, tak *na svátek* – do kostela, na hody nebo ke svatebnímu stolu.

Účinkují:

CM Friška, Kyjov

CM Omičan, Omice

CM Popremýšláme, Strání

CM Sborečci, Dubňany

DFS Vlčnovjánek, Vlčnov, ved. Petra Kučerová

FS Haná Přerov, Přerov, ved. Tomáš Barbořík

FS Jasénka, Vsetín, ved. Daniel Preisler

FS Javorina, Strání, ved. Tereza Tomášová

Hanácká mozeka Litovel

Hornácká muzika Petra Mičky

Lidová hudba Metošé a tanečníci z Kopanic

Národopisný soubor Podskalák, Troubsko,
ved. Martin Křivánek

Nevěsty a ženichové z Dubňan, Kyjova a Vracova

Tanečníci z FS Danaj ze Strážnice, FS Dolina ze Starého Města,
Sešlisa z Kyjova a z Podluží

Sboreček z Dubňan, Dubňany, ved. Lubka Vacenovská

Ženský sbor Netáta, Strání, ved. Marie Múčková

Ženský sbor Tragačnice, Kyjov, ved. Eva Soldánová

Ženský sboreček Koňadra, Vracov, ved. Markéta Vašulková

NA STRUNÁCH STRÁŽNICE

PO HUDEBNÍCH STOPÁCH STRÁŽNICKÉHO FESTIVALU

Neděle 29. 6., 10.00 – 11.30, amfiteátr Zahrada

Autorka, režie: *Magdalena Múčková*
Odborná spolupráce: *Lucie Uhlíková*
Zdeněk Vejvoda
Konference: *Josef Kuneš*
Magdalena Múčková
Inspice: *Kateřina Kovaříková*
Eva Štěřbová

Už osmdesát let jsou nedílnou součástí strážnického festivalu hudební pořady. Ten letošní se ohlédne za různými vizemi, směry, formami i interpretacemi hudebního folkloru. Kolektivy i sólisté z Čech, Moravy, Slezska i blízkého zahraničí rovněž připomenou zásadní muzikantské osobnosti spjaté s historií strážnického festivalu. Pořad je přímým přenosem vysílán Českým rozhlasem, do záznamu jej svým divákům zachytí rovněž TV NOE.

Scénosled:

1. *Ten strážnický zámek; Co sa stalo kdysi*
Zpěváci ze Strážnice, CM Danaj
2. *Kopaničarske melódie*
Kopaničarska muzika Martina Janšta z Košarísk
3. *Naše Káča něco má*
Anna Jagošová, Jakub Sršeň,
Malá česká muzika Jiřího Pospíšila
4. *Čí je to lúka nepokosená*
CM Soláň
5. *Pri Vrbovcoch u tej Šance*
Petr Galečka, CM Danaj
6. *Truc na truc*
Josef Kuneš a Kamil Jindřich – zpěv a dudy
7. *U muziky dobře skákat; Já su synek svobodný*
Jan Zaviačič, CM Vonica
8. *Stojí zahrádečka zelená*
Vendula Chmelíková, Malá česká muzika Jiřího Pospíšila
9. *Po Górolsku*
Kapela Lipka
10. *Nechodívaj k nám, synečku*
Michaela Bařinová, CM Soláň
11. *Až já půjdu od Třeboně cestou*
Jakub Sršeň a sbor, Malá česká muzika Jiřího Pospíšila

12. *Zoltán Kodály: Kállai kettős*
MusEquality
13. *Maria pod křížem stála*
Magdalena Múčková, varhany Martin Jakubíček
14. *Ej hory, hory; Ja som šuhaj od Myjavy*
Kopaničiarska muzika Martina Janšta z Košarísk (SK)
15. *Kulovatej tváre byla*
Pavel Ptáček, CM Soláň
16. *Duchnářky*
Ženský sbor Netáta ze Strání, Pavel Popelka – gajdy
17. *Pojď má ze všech znejmilejší; Nes mě, koníčku, nes*
Jiří Kysilko a Zdeněk Vejvoda, Lidová muzika Sluníčko
18. *Z uherské strany*
CM Husličky
19. *Naše Káče pláče*
Josef Kuneš a Kamil Jindřich
20. *Ve Strážnici muzikanti hráli*
Jan Gajda, CM Danaj
21. *Ej, vy páni, vy*
všichni účinkující i publikum

Účinkují:

CM Danaj, Strážnice, primáš Jan Gajda,
um. vedoucí Magdalena Múčková, sólo zpěv Jan Gajda,
Petr Galečka a zpěváci ze Strážnice

CM Husličky, Uherské Hradiště, ved. Pavel Štulír

CM Soláň z Rožnova pod Radhoštěm, primáš David Kulišťák,
um. vedoucí Monika Kovářová,
sólo zpěv Michaela Bařinová a Pavel Ptáček

CM Vonica, Krumvíř, primáš František Koráb,
um. vedoucí Jan Zaviačič, sólo zpěv Jan Zaviačič

Lidová muzika Sluníčko, ved. Zdeněk Vejvoda,
sólo zpěv Jiří Kysilko a Zdeněk Vejvoda

Kapela Lipka, Jablunkov, primáš, ved. Chrystian Heczko

Kopaničiarska muzika Martina Janšta z Košarísk (SK),
primáš Martin Janšto

Malá česká muzika Jiřího Pospíšila, Praha, ved. Jakub Sršeň,
zpěv sólo Vendula Chmelíková, Anna Jagošová a Jakub Sršeň

MusEquality

Ženský sbor Netáta, Strání, ved. Marie Múčková

Martin Jakubíček a Magdalena Múčková

Kamil Jindřich a Josef Kuneš

Pavel Popelka – gajdy

FESTIVALOVÝ DISKUZNÍ STAN – ODPOČINKOVÁ ZÓNA

Neděle, 29. 6., 10.00 – 16.00, louka u zámku

Dramaturg a autor: *Jiří Čevela*

Jednou z novinek letošního jubilejního festivalového ročníku je odpočinkový stan umístěný na louce v blízkosti strážnického zámku. Ať už bude venku panovat jakékoliv počasí, zastavte se a oddychněte si mezi návštěvami jednotlivých pořadů. K odpočinku jsou připraveny tři obohacující rozhovory s pozvanými hosty o zajímavých tématech. A co víc, po přibližně půlhodinové diskuzi zbude prostor i pro vaše zvědavé dotazy.

Kromě nedělního diskuzního programu bude stan přístupný jako odpočinková zóna i v sobotu v čase 10.00 – 22.00.

Harmonogram nedělních diskuzí:

10.00 – Dechovka na Instagramu aneb povídání o Dechnography

Diskuze s etnologkou Barborou Turčanovou o výzkumu dechových hudeb ve 21. století, tradici tohoto tělesa na strážnickém festivalu a popularizaci vědy na sociálních sítích.

12.00 – Na oběd s ředitelem NÚLK

Polední diskuze s ředitelem NÚLK Martinem Šimšou o reflexi jubilejního ročníku, zákulisí festivalové organizace a programových plánech pro další ročník(y).

14.00 – Fenomén Moravská Hellas

Diskuze s filmovým historikem Petrem Slintákem o vzniku absolventského snímku Karla Vachka *Moravská Hellas* (1963), jeho ohlasech a vlivu na dobovou dokumentaristiku a souvislostech tehdejšího vyobrazení lidové kultury v dokumentárním filmu.

TANCE S PŘÁTELI

Neděle 29. 6., 11.00 – 12.30, amfiteátr Zámek

Autorky a moderátorky: *Ľubica Voľanská*
Zuzana Bošellová

Nedělní poledne v amfiteátru Zámek je už více než třicet let vyhrazeno tanečním workshopům pod vedením zahraničních hostů. Scéna patří všem a festivalové publikum má jedinečnou příležitost protančit se pestrostí tradičních kultur různých zemí světa. Tančí se v dešti i ve stále náročnějších vedrech, v jakémkoli rozpoložení a s jakoukoli mírou pohybového nadání. Bez kroje a bez zkoušky. Zastavte se, možná právě letos zjistíte, jak vaše já ladí s obřadními tanci ostrova Rapa Nui, s rytmem kyrgyzské hudby či tanečními tradicemi Keni, s náladou slavnosti v Katalánsku nebo s čardášem ze Slovenska.

Účinkují:

Esbart **Marboleny** – Les Preses, Katalánsko, Španělsko

Fopack Music and Dance Ensemble – Nairobi, Keňa

Agrupación cultural **Mana Ma'ohi** – Hanga Roa,
Velikonoční ostrov, Chile

Národní mládežnický pěvecký sbor **Ak Shoola**

– Biškeek, Kyrgyzstán

Univerzitný folklórny súbor **Mladost'**

– Banská Bystrica, Slovensko

NAŠI ZA MOŘEM

POŘAD KRAJANSKÉHO SOUBORU Z USA

Neděle 29. 6., 12.00 – 13.00, skanzen-amfiteátr

Námět, scénář a režie: *Magdalena Maňáková*

Eva Kumínková

Odborná spolupráce: *Lukáš Perutka*

Inspice: *Laura Di Termini*

Vladislava Časná

Přijeli až z daleké Ameriky, z metropole Chicago. Jsou Češi i Američané zároveň a do Strážnice se opravdu moc těšili. Nejen kvůli cestě do země předků, ale protože s námi chtějí sdílet tradice, které si generace před nimi předávaly více než století! A které jeviště je pro člověka milujícího folklor větší a zářivější než to strážnické!?

Zrušení roboty v rakouském císařství v roce 1848 umožnilo mj. svobodný pohyb obyvatelstva. Toho využili jednotlivci i celé rodiny a odebrali se za „velkou louži“ – do Ameriky. Do první světové války se tak do USA přestěhovalo asi 350 tisíc obyvatel českého původu.

Nejprve bylo cílem vystěhovalců získání půdy, proto se stěhovali zejména do států jako Wisconsin, Iowa, Minnesota nebo Texas. Postupem času se oblíbenějšími stávaly městské aglomerace jako New York, Cleveland, a zejména Chicago. Tam žilo na počátku 20. století až 130 tisíc Čechů a Moravanů, a tak bylo „Větrné město“ třetím největším českým sídlem na světě, hned po Praze a Vídni!

Ve druhé polovině 20. století ale postupně mizel český ráz z chicagských čtvrtí Cicero nebo Plzeň. Češi a Moravané se stěhovali na vzdálenější předměstí, případně do jiných míst USA. Hlavní podíl ovšem měla amerikanizace a realita studené války. Železná opona zabránila krajanům pěstovat intenzivní kontakty se svou vlastí. Po roce 1989 a pádu komunismu v Evropě však vzájemné vztahy mezi Českou republikou a USA opět ožily a rozvíjely se. Důkazem je mj. chicagská Ústředna moravských spolků (United Moravian Societies). Spolek pořádá taneční kurzy a plesy, vede českou školku a školu, kde se děti učí česky, organizuje pikniky a celou řadu dalších akcí, které k udržení tradic přispívají. Má také vlastní spolkový dům a muzeum, jehož chloubou je tzv. Kroj room (Sínň krojů). V oblasti folklorních tradic sdružuje pět tanečních skupin různého věku – Besídku, Šohajku, Radost, Omladinu a Moravské kolo – a pěveckou skupinu, které uchovávají a prezentují moravskou, českou i slovenskou kulturu.

Už osmdesát šest let se členové spolku spolu s dalšími krajaný z USA a Kanady společně s hosty z Česka a Slovenska každoročně scházejí při příležitosti Moravských dnů plných krojů, hudby, tance, jídla, pití a příběhů, jež si vystěhovalci před mnoha desetiletími přinesli ze své domoviny a hrdě se k nim vracejí.

Jak krajané z Chicaga prožívají příjezd do Strážnice, na největší oslavu folkloru u nás? Proč odešli do Ameriky jejich předkové, jakou komunitu v Chicagu vybudovali a jak se dnes daří českému jazyku a tradicím? Jaké je to být Čechoameričanem? Bude se tančit, hrát a povídat. Přijďte a přidejte se!

Scénosled:

1. *Ach, Bože můj, čo v téj Americe* – CM M. Potěšila
Úvodní slovo
2. *Šustne lístek, šustne* – Omladina
3. *Nepi, Jano, nepi vodu* – Omladina, CM M. Potěšila
Rozhovor o předcích a české komunitě v Chicagu
4. *Na dolněmčanských lúčách* – Omladina
5. *Z domu list dostať* – CM M. Potěšila
Rozhovor o tom, jaké je to být Čechem v Americe
6. *Za tú horú, za vysokú* – Omladina, CM M. Potěšila
7. *Aj, lásko, lásko* – Omladina
Rozhovor o současné české kultuře a tradicích za mořem
8. *Studená rosenka* – Omladina
9. *Variace na východoslovenskou karičku* – Omladina
Rozhovor o návštěvě vlasti předků
10. *Kdo má počernú galánku* – Omladina
Závěrečné slovo
11. *Na kraj Ameriky* – Omladina, CM M. Potěšila

Účinkují:

Taneční skupina Omladina – Ústředna moravských spolků
(United Moravian Societies), Chicago, USA, ved. Myles Mojica
HCM Marka Potěšila z Lipova

NEDĚLE S DECHOVKOU

ZÁBAVA A KONCERT DH TÚFARANKA

Neděle 29. 6., 10.00 – 13.00, 13.30 – 15.00, Ostrůvek

Autorka:

Jarmila Teturová

Odborná spolupráce, konference: *Barbora Turčanová*

Bez doprovodu dechové hudby se v současnosti neobejdou hodové průvody, zábavy ani krojové plesy. V mnoha obcích zní dechovka také při masopustních a velikonočních obchůzkách, při některých církevních slavnostech, při svatebních i pohřebních obřadech. Dechová hudba tak plní důležitou úlohu v rámci řady folklorních aktivit. Ačkoliv se jedná ve většině případů o amatérská tělesa, která se věnují hudbě ve volném čase, kvalita jejich hudební prezentace stoupá. Velký podíl na tomto trendu má propojení muzikantů s hudebním vzděláním a precizní technikou hry s dalšími členy kapely, kterým je dán přirozený talent a cit pro hudbu. Mezi nejlepší patří dechová hudba **Túfaranka ze Šakvic**. Vznikla v roce 1978 jako mládežnická kapela. Od té doby stále stoupala její umělecká úroveň. Dosáhla na řadu významných ocenění na prestižních festivalech dechových hudeb u nás i v zahraničí. Velkou oblibu u posluchačů si získala nejen při koncertech, ale hlavně jako doprovodná kapela na hodech po celé jižní Moravě. Vedle úprav lidových písní se v jejím repertoáru objevují skladby českých, moravských i slovenských autorů, včetně děl jiných žánrů.

Pořad ukáže všestranné zaměření této kapely. První část programu proběhne jako taneční zábava, kde si návštěvníci jistě rádi zatančí a zazpívají písně, které Túfaranka s oblibou hraje na hodech. Druhá část programu bude věnována koncertu, jehož tématem je dílo skladatele Vladimíra Pfeffera. Ten byl jako aktivní muzikant členem vyhlášených dechových hudeb Moravanka a Moravěnka. Během svého života složil několik desítek skladeb pro dechovku, k některým napsal i texty. Mnoho jeho písní se stalo natolik populárními, že je lidé považují za lidové (např. Hustopečská dolinečka). Vedle autorské tvorby se V. Pfeffer zabýval také úpravami lidových písní. S Túfarankou, která prezentuje jeho skladby při koncertech nebo tanečních zábavách pravidelně, ho pojí dlouholeté přátelství.

Harmonogram pořadu:

10.00 – 13.00

Taneční zábava s DH Túfaranka

13.30 – 15.00

Koncert DH Túfaranka věnovaný dílu skladatele Vladimíra Pfeffera

Účinkují:

DH Túfaranka, Šakvice, kapelník Jan Bílek

Solisté: Hana Bílková, Dita Bílíková, Lukáš Grmolec,
Vladimír Melichar

tiskárna lelka

- barevné časopisy
- brožury
- publikace
- kalendáře
- skládačky
- prospekty
- etikety

TISKÁRNA LELKA, s.r.o.
Hodonínská 975
696 17 Dolní Bojanovice
tel.: 518 372 127
info@tiskarna-lelka.cz

www.tiskarna-lelka.cz

ROZTANČENÉ SLOVÁCKO

ANEB SLAVNOSTI RADOSTI

Neděle 29. 6., 14.00 – 15.30, amfiteátr Bludník

Autorka: *Gabriela Směřičková*
Hudební režie: *Petr Číhal*
Slovo čte: *Vladimír Doskočil*

Pořad je věnovaný sedmi folklorním slavnostem Slovácka, které po celou druhou polovinu 20. století ovlivňovaly tradiční hudební a taneční kulturu na jihovýchodní Moravě. Právě tehdy se začaly naplno projevovat snahy přenášet prvky lidové kultury z původního prostředí do jiného kontextu, tedy na jeviště. Velkou inspirací a tvůrčí motivací k hledání nových cest a přístupů k uchopení tradičního materiálu pro vznikající folklorní soubory byly právě festivaly. Měly velký význam pro udržování folklorních projevů a přes menší či větší míru stylizace i pro uchování regionálních specifik v oblasti zvykosloví a interpretace lidové hudby a tance. Festivaly se staly místem předávání uměleckých zkušeností, setkávání mnoha generací i získávání nových přátelství.

Slovácký rok v Kyjově se poprvé uskutečnil v roce 1921, kdy jej uspořádal kyjovský Sokol u příležitosti 50. výročí svého vzniku. Konání festivalu bylo obnoveno v roce 1956 a od roku 1971 se akce koná v pravidelných čtyřletých cyklech.

Podluží v písni a tanci v Tvrdonicích bylo poprvé uspořádáno v roce 1947 pod názvem Rok na Podluží. Každoročním vrcholem slavností je již od jejich počátku soutěž o stárka Podluží ve zpěvu a tancích hošije, verbuňk a vrtěná.

Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově se poprvé uskutečnily v roce 1956 jako Kopaničářské slavnosti družby Čechů a Slováků. Dlouhodobá koncepce navazuje na prezentaci folkloru moravsko-slovenského pomezí.

Kraj beze stínu v Krumvíři vznikl v roce 1976 z iniciativy Martina Foretníka a jeho spolupracovníků z místního Slováckého krúžku. Zaměřuje se na folklor Hanáckého Slovácka.

Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou se konají od roku 1957, kdy festival navázal na letní setkávání hornáckých muzikantů, zpěváků a jejich příznivců konané každoročně na svátek Maří Magdalény na Strážné hůrce.

Dolňácké slavnosti v Hluku jsou pořádány spolu se slavností jízdy králů od roku 1959, kdy byly k místním přizvány soubory Kunovjan z Kunovic a Dolina ze Starého Města. Slavnosti spojené s jízdou králů se od roku 1965 konají v tříletých intervalech.

Mezinárodní folklorní festival Strážnice vznikl jako původně československé folklorní slavnosti v roce 1946 a měl největší vliv na vznik regionálních festivalů. I když byl od počátku koncipován jako celostátní akce, jeho první ročníky byly provázeny rozvojem folklorního hnutí především na jihovýchodní Moravě.

Každá z uvedených regionálních slavností se během let vyprofilovala, získala určitou podobu i charakter a vybudovala si svou diváckou základnu. Jejich jedinečnost a typickou atmosféru můžete zažít výjimečně během jediného odpoledne na jednom místě strážnického stadionu Bludník, kde se vám postupně představí zástupci hudebního a tanečního folkloru jednotlivých regionů Slovácka.

Scénosled:

1. Slovácký rok v Kyjově

Písně z Kyjova – Mužský sbor z Kyjova a CM Jury Petrů
Kyjovské skočné – Slovácký soubor Kyjov a CM Jury Petrů

2. Podluží v písni a tanci

Hošíje a vrtěná – FS Břeclavan
Verbuňky a volba stárka Podluží – verbíři a CM Břeclavan

3. Kopaničářské slavnosti

Písně z Kopanic – Gajdoši z Kopanic
Tance z Kopanic – FS Kopaničář

4. Kraj beze stínu

Tanec zavádka – zástupci chas hanákoslováckých obcí,
CM Modruša, mužské sbory z Němčiček a Klobouk u Brna

5. Hornácké slavnosti

Písně z Lipova – Ženský sboreček z Lipova
Hornácké sedlácké – FS Lipovjan a HCM Petra Galečky

6. Dolňácké slavnosti

Hlucké sedlácké – FS Dolňácko a CM Perenica
Staroměstské sedlácké – SLPT Dolina a CM Perenica

7. Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici

Danaje – SLPT Danaj a CM Krepina

Účinkují:

CM Jury Petrů, Kyjov, ved. Jiří Petrů
CM Břeclavan, Břeclav, ved. František Blažek
CM Modruša, Moravský Žižkov, ved. Tadeáš Tomšej
CM Perenica, Uherské Hradiště, ved. Jakub Kunc
CM Krepina, Strážnice, ved. Vít Buček
FS Břeclavan, Břeclav, ved. Tomáš Neugebaur
FS Kopaničář, Starý Hrozenkov, ved. Julián Babrňák
FS Dolňácko, Hluk, ved. Jitka Nováková

FS Lipovjan, Lipov, ved. Ivan Vařecha
Gajdoši z Kopanic, Starý Hrozenkov, ved. Bohumil Gabrhel
HCM Petra Galečky, Lipov, ved. Petr Galečka
Mužáci z Klobouk, Klobouky u Brna, ved. Radomír Staněk
Mužácký sbor, Němčičky, ved. Kamil Hycl
Mužský sbor z Kyjova, Kyjov, ved. Jiří Petrů
Slovácký soubor Kyjov, ved. Jakub Švorba
SLPT Dolina, Staré Město, ved. Jitka Feldvabelová
SLPT Danaj, Strážnice, ved. Jakub Říha
Ženský sboreček z Lipova, Lipov, ved. Štěpánka Tomčalová
zástupci hodových chas obcí z Hanáckého Slovácka,
ved. Zuzana Martinková

TO NEJLEPŠÍ NA KONEC

SLAVNOSTNÍ GALAPROGRAM NA ZAKONČENÍ MFF

Neděle 29. 6., 16.00 – 17.30, amfiteátr Bludník

Autor a režie:	<i>Petr Ryšavý</i>
Konference:	<i>Ladislav Šimeček</i>
Produkce:	<i>Táňa Ryšavá</i>
Hlavní inspicie:	<i>Táňa Ryšavá</i>
Inspice:	<i>Zuzana Mikscheová</i> <i>Kateřina Novák</i>

Slavnostní galaprogram na zakončení festivalu není jen prezentací souborů, které v rámci letošního MFF Strážnice na pódii vystoupily. Je také pomyslnou tečkou za celým festivalovým dnem. Důležitým úkolem závěru pořadu je předání titulů Laureát MFF za festivalový ročník 2025 a také rozloučení se zahraničními soubory. Diváci se mohou těšit na celou řadu atraktivních vystoupení, a proto určitě nebude nouze o bouřlivé ovace. Oficiální závěr pořadu pak bude patřit jako vždy řediteli Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a slavnostnímu stažení vlajek.

Účinkují:

FS **Marboleny** – Girona, Katalánsko, Španělsko

FS **Mladost'** – Banská Bystrica, Slovensko

Hudební a taneční soubor **Fopack** – Nairobi, Keňa

Kulturní sdružení **Mana Ma'ohi** – Hanga Roa,
Velikonoční ostrov, Chile

Národní mládežnický pěvecký sbor **Ak Shoola**
– Biškek, Kyrgyzstán

DFS Rosénka, Praha

FS Danájek, Fěrtúšek, Žerotín, Demižón a Danaj, Strážnice

VSPT Radhošť, Rožnov pod Radhoštěm

Laureáti a ocenění MFF Strážnice 2025

Vítězové Soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého
verbuňku 2025

PROGRAMOVÁ RADA

Prezident MFF:	PhDr. Martin Šimša, Ph.D. <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Předsedkyně:	PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D. <i>Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Brno</i>
Místopředsedkyně:	Magdalena Múčková <i>Základní umělecká škola, Veselí nad Moravou</i>
Místopředseda:	PhDr. Martin Novotný, Ph.D. <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Tajemník:	Mgr. Petr Horehled <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Členové:	PhDr. Jan Blahůšek, Ph.D. <i>Park Rochus, Uherské Hradiště</i> Mgr. Jan Blažek <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i> Mgr. Jiří Čevela <i>Filozofická fakulta MU, Brno</i> Mgr. Petr Číhal <i>Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Uherské Hradiště</i> doc. PhDr. Daniel Drápala, Ph.D. <i>Filozofická fakulta MU, Brno</i> MgA. Kateřina Drtinová, Ph.D. <i>Národní informační a poradenské centrum pro kulturu, Praha</i> Mgr. Viera Feriancová <i>Centrum tradičnej kultúry v Myjave, Myjava</i> PhDr. Romana Habartová <i>Krajský úřad Zlínského kraje, Zlín</i> prof. Mgr. Juraj Hamar, Ph.D. <i>Filozofická fakulta UK, Bratislava</i> MgA. Kateřina Kovaříková <i>Základní umělecká škola Smetanova, Brno</i> Mgr. art. Bc. Jan Kysučan <i>VUS Ondráš, Brno</i> Mgr. David Pavlíček <i>Klub kultury, Uherské Hradiště</i>

Mgr. Gabriela Směřičková
Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
MgA. Lenka Šťastná
*Základní umělecká škola Havličkova,
Pardubice*
Mgr. Michaela Vondráčková
Český rozhlas, Plzeň

SENÁT PROGRAMOVÉ RADY

- Předsedkyně:** Mgr. Jana Polášková
Uherské Hradiště
- Místopředsedkyně:** PhDr. Alena Schauerová
Brno
- Členové:** PhDr. Danuše Adamcová
Veselí nad Moravou
Dr. Vlastimil Fabišik
Brno
PhDr. Ivo Frolec
Uherské Hradiště
Ludmila Horehledová
Strážnice
PhDr. Josef Jančář, CSc.
Uherské Hradiště
PaedDr. Jiří Jilík
Staré Město
Čestmír Komárek
Brno
PhDr. Jan Krist
Milotice
Mgr. Daniel Luther, CSc.
Bratislava
Kateřina Macečková
Ostrava
Anna Maděričová
Uherské Hradiště
PhDr. Vlasta Ondrušová
Lipov
Ing. Tatiana Pálenská
Strážnice
Mgr. Petr Pinkas
Brno
PhDr. Pavel Popelka, CSc.
Uherský Brod
PhDr. Eva Rejšková
Praha
Mgr. Dana Ždímalová
Praha

DRAMATURGICKÁ RADA

Prezident MFF:	PhDr. Martin Šimša, Ph.D. <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Předsedkyně:	Magdalena Múčková <i>Základní umělecká škola, Veselí nad Moravou</i>
Tajemník:	Mgr. Petr Horehled' <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Členové:	Mgr. Petra Hrbáčová, Ph.D. <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i> PhDr. Jan Krist <i>Milotice</i> PhDr. Mgr. Magdalena Maňáková, Ph.D. <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i> prof. PhDr. Martina Pavlicová, CSc. <i>Filozofická fakulta MU, Brno</i> Mgr. Jana Polášková <i>Uherské Hradiště</i> Mgr. Jarmila Teturová <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i> PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D. <i>Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Brno</i> Mgr. Markéta Vašulková <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i> PhDr. Zdeněk Vejvoda, Ph.D. <i>Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha</i>
Přizvaní:	Mgr. Jiří Čevela <i>Filozofická fakulta MU, Brno</i> Mgr. art. Bc. Jan Kysučan <i>VUS Ondráš, Brno</i>
Garant technického zabezpečení:	Ing. Romana Okániková <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>

HODNOTÍCÍ KOMISE

Předsedkyně:	PhDr. Ilona Vojancová <i>Soubor lidových staveb Vysočina, Veselý Kopec</i>
Tajemnice:	Anna Grombířová <i>Národní ústav lidové kultury, Strážnice</i>
Členové:	MgA. Kateřina Drtinová, Ph.D. <i>Národní informační a poradenské centrum pro kulturu, Praha</i> Mgr. Viera Feriancová <i>Centrum tradičnej kultúry, Myjava</i> Mgr. Lucie Kaminská <i>Muzeum Těšínska, Český Těšín</i> Mgr. Marta Kondrová <i>Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, Uherské Hradiště</i> Mgr. Matěj Kratochvíl, Ph.D. <i>Etnologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha</i> Jan Malík <i>Praha</i> Mgr. art. Viliam Mikula <i>Prešov</i> MgA. Tomáš Ondřej Pilař <i>Opera Jihočeského divadla</i> Mgr. Jana Polášková <i>Uherské Hradiště</i> Ing. Pavel Rokyta <i>Stará Ves nad Ondřejnicí</i>

OBSAH

Program 80. ročníku MFF Strážnice 2025 a 43. ročníku FF Dětská Strážnice 2025	5
80th IFF Strážnice 2025 Programme and 43rd FF Children's Strážnice 2025 Programme	12
Z krajin za obzorem.....	18
Pojďme spolu do kola.....	20
Život na Slovácku	21
Tady jsme doma.....	22
Ryzlink rýnský – král vín.....	24
Slavnostní zahájení MFF	27
S lidem zasnoubení	28
Na tom zlínském rynku	32
Pocta Jaroslavu Juráškovi.....	36
Z filmového archivu	39
Noc s hudci, Zábavy	41
Nebe podle múz.....	43
Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku.....	46
Folklorní škola. Jaroslav Jurásek a Strážnice	48
Dětský dvůr	49
Přehlídka tradičních řemesel	50
Festivalové kino Televize Noe	52
Jarmark chutí a vůní.....	54
Zbojníci pod platany.....	55
Běží voda, běží.....	58
MusEquality.....	60

Folklorní klub.....	62
Folklorní škola. Lidový oděv v proměnách času.....	63
Zpěváčci.....	64
Slavnostní průvod.....	65
Za hlasy a zvuky minulosti.....	66
Jízda králů. Promítání filmu s úvodním slovem J. Jílka.....	68
Muzičky.....	69
Domovina 2025.....	70
Předání Cen České národopisné společnosti	72
Osmdesátiletá Strážnice	74
Tělo stárne, ale tancovat musí.....	77
Na pátek aj na svátek.....	79
Na strunách Strážnice.....	81
Festivalový diskuzní stan – odpočinková zóna.....	83
Tance s přáteli	84
Naši za mořem.....	85
Neděle s dechovkou	87
Roztančené Slovácko.....	89
To nejlepší na konec.....	92
Programová rada.....	93
Senát Programové rady	95
Dramaturgická rada	96
Hodnotící komise	97
Obsah	98

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme návštěvníky festivalu, že během akce jsou pořizovány audiozáznamy, videozáznamy a fotografie za účelem dokumentace a prezentace akce v médiích.

NÚLK jako organizátor akce nenese zodpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

Děkujeme za pochopení.

Upozornění je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a návaznou legislativou České republiky.

MEDIÁLNÍ PARTNER

80. ročníku
Mezinárodního
folklorního
festivalu

STRÁŽNICE 2025

a

43. ročníku
Folklorního
festivalu

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2025

Brno

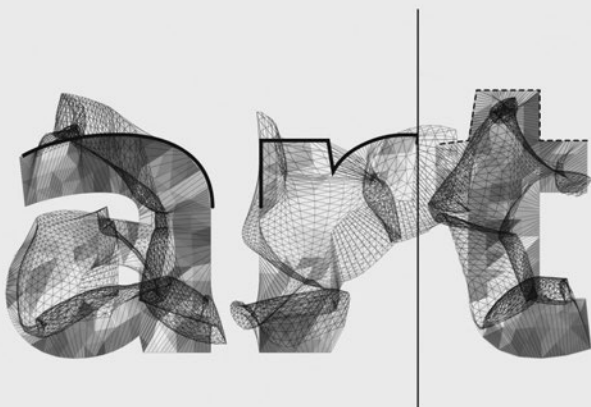
Český rozhlas

Rozhlas naší Moravy

brno.rozhlas.cz

ČT **art** každý den od 20 hodin

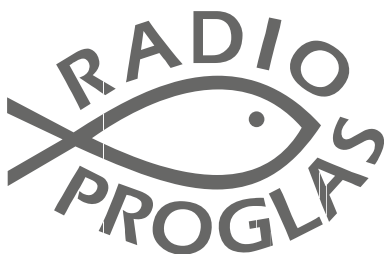

 Česká televize
Hlavní mediální partner

www.ctart.cz

mediální partner MFF Strážnice 2024

lidové písně ∞ pozvánky
tematické pořady ∞ soutěže o hudební nosiče
medailony osobností ∞ přenosy z festivalů
hitparáda lidových písní

folklor.proglas.cz

Radio Proglas ∞ Olomoucká 7, 618 00 Brno
e-mail: folklor@proglas.cz

Proglas naladíte...

skrže DAB+, internet, FM, DVB-T, DVB-S, kabelové sítě

www.proglas.cz

ZPRÁVY

JUNIOR

HUDBA

SLOVO

81. ROČNÍK
MEZINÁRODNÍHO FOLKLORNÍHO FESTIVALU

STRÁŽNICE 2026

a

44. ROČNÍK FOLKLORNÍHO FESTIVALU

DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2026

SE USKUTEČNÍ VE DNECH

25.–28. 6. 2026

Programový sborník 80. ročníku
Mezinárodního folklorního festivalu
Strážnice 2025

a

43. ročníku Folklorního festivalu
Dětská Strážnice 2025

Odpovědný redaktor: Martin Šimša
Výkonní redaktori: Lucie Uhlíková, Anna Grombířová,
Petr Horehled'
Redakční spolupráce: Hana Jechová
Vydal: Národní ústav lidové kultury
Strážnice 2025

POŘADATEL

NÁRODNÍ
ÚSTAV
LIDOVÉ
KULTURY

ZA PODPORY

MINISTERSTVO
KULTURY

SPOLUPOŘADATEL

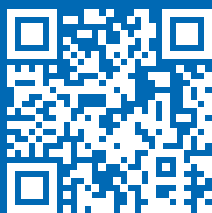
MĚSTO STRÁŽNICE

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

www.festivalstraznice.cz

Národní ústav lidové kultury

Zámek 672, 696 62 Strážnice

tel.: +420 518 306 611, +420 518 306 631

fax: +420 518 306 615, e-mail: info@nulk.cz

www.nulk.cz www.festivalstraznice.cz